

LIETUVOS VYRIAUSIASIS ADMINISTRACINIS TEISMAS

S P R E N D I M A S LIETUVOS RESPUBLIKOS VARDU

2020 m. lapkričio 25 d.
Vilnius

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo teisėjų kolegija, susidedanti iš teisėjų Vaidos Urmonaitės-Maculevičienės (kolegijos pirmininkė), Dalios Višinskienės (pranešėja) ir Virginijos Volskienės,

teismo posėdyje apeliacine rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinę bylą pagal pareiškėjo T.K. apeliacinį skundą dėl Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. balandžio 10 d. sprendimo administracinėje byloje pagal pareiškėjo T.K. skundą atsakovui Aplinkos apsaugos agentūrai (tretieji suinteresuoti asmenys – uždaroji akcinė bendrovė „Biodegra“, Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Vilniaus departamentas, uždaroji akcinė bendrovė „Ekometrija“) dėl išvados panaikinimo.

Teisėjų kolegija

n u s t a t ė:

I.

1. Pareiškėjas T.K. (toliau – ir pareiškėjas) su skundu kreipėsi į teismą, prašydamas panaikinti atsakovo Aplinkos apsaugos agentūros (toliau – ir atsakovas, Agentūra) 2018 m. gegužės 24 d. galutinę atrankos išvadą dėl uždarnosios akcinės bendrovės (toliau – ir UAB) „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumo keitimo poveikio aplinkai vertinimo Nr. (28.1)-A4-5005 (toliau – ir Galutinė atrankos išvada, Galutinė išvada).

2. Pareiškėjas skunde nurodė, kad:

2.1. Žemės sklype, esančiame Medžiukų k., Jauniūnų sen., Širvintų r., (toliau – ir Žemės sklypas) UAB „Biodegra“ (toliau – ir Bendrovė) užsiima ūkine veikla (tarp jos ir atliekų tvarkymo). Ūkinė veikla Žemės sklype vykdoma nuo 2003 m. gruodžio 30 d. neatlikus privalomų poveikio aplinkai vertinimo (toliau – ir PAV) ir strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau – ir SPAV) procedūrų. Dėl vykdomos ūkinės veiklos jaučiamas nemalonus kvapas ir kiti nuolatiniai nepatogumai, susiję su gyvenamosios aplinkos kokybės pablogėjimu. Aplinkybė, kad veikla buvo vykdoma neatlikus PAV ir SPAV, buvo patvirtinta Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. spalio 20 d. sprendimu, kuriuo panaikinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Vilniaus regiono aplinkos apsaugos departamento (toliau – ir Vilniaus RAAD) 2014 m. kovo 24 d. galutinė atrankos išvada Nr. (38-4)-VR-1.7-1299 (toliau – ir 2014 m. kovo 24 d. atrankos išvada). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2017 m. vasario 14 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. A-2549-556/2017 Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą paliko nepakeistą. Bylos nagrinėjimo metu Bendrovei 2014 m. lapkričio 17 d. buvo išduotas taršos integruotos prevencijos ir kontrolės (toliau – ir TIPK) leidimas Nr. T-V.3-3/2014 atliekų tvarkymo bazei eksploatuoti. TIPK leidimas buvo išduotas 2014 m. kovo 24 d. atrankos išvados pagrindu.

2.2. Agentūra 2017 m. gruodžio 29 d. priėmė atrankos išvadą Nr. (28.1)-A4-13434 (toliau – ir 2017 m. atrankos išvada). Širvintų rajono savivaldybės administracija nepritarė 2017 m. atrankos išvadai, tačiau Agentūra 2018 m. gegužės 24 d. priėmė Galutinę atrankos išvadą, pagal kurią planuojamai ūkinei veiklai PAV neprivalomas. Galutinė atrankos išvada priimta ne planuojamai ūkinei veiklai, bet neteisėtai faktiškai vykdomai ūkinei veiklai. Pagal Galutinę atrankos išvadą Bendrovė vykdo šią ūkinę veiklą: biologiškai skaidžių atliekų kompostavimas biologiniu būdu, naftos produktais užteršto grunto ir vandens, naftos mišinių valymas biologiniu ir fizikiniu būdais, komunalinių atliekų rūšiavimas, eksploatuoti netinkamų transporto priemonių (toliau – ir ENTP), maistinio aliejaus perdirbimas, kitų atliekų (elektronikos, šaldytuvų, baterijų ir kt.) sandėliavimas (toliau – ir Ūkinė veikla).

2.3. Agentūra, priimdama Galutinę atrankos išvadą, neanalizavo pateiktų duomenų ir poveikio aplinkai nevertino. Galutinėje atrankos išvadoje nurodyta, kad Agentūra atliko kvapų ir oro taršos modeliavimą, siekdama įvertinti atlikto modeliavimo duomenų teisingumą. Tačiau jokie tariamai atlikti sklaidos modeliavimai, skaičiavimai nėra pridėti prie atrankos dokumentų. Todėl akivaizdu, kad Agentūra tiesiog nevertino modeliavimo duomenų teisingumo. Agentūra nenagrinėjo, iki kokių konkrečių kiekių planuojama plėsti atliekų perdirbimą ir tvarkymą. Be tokių duomenų neįmanoma nustatyti ribinių kvapų ir teršalų dydžių. Taip pat akivaizdu, jog priimant Galutinę atrankos išvadą neįvertinti visi taršos šaltiniai ir teršalų kiekiai (tai matyti iš byloje pateiktų monitoringo ataskaitos duomenų). Iš Galutinės atrankos išvados nėra aišku, kokiai planuojamai ūkinei veiklai atlikta PAV atranka (koks planuojamas Ūkinės veiklos pakeitimas). Taip pat priimant Galutinę išvadą nenurodytas bendras Ūkinės veiklos metu susidarančių pavojingųjų atliekų kiekis, laikomas vienu metu, taip pat nenurodytas per metus susidarančių pavojingųjų atliekų kiekis.

2.4. Galutinė atrankos išvada buvo priimta dėl to, kad UAB „Biodegra“ planuoja padidinti maisto produktų ir maisto atliekų perdirbimo apimtį. Iš Galutinės atrankos išvados nėra aišku, kokie duomenys – darbiniai ar maksimalūs, susiję su maksimaliais planuojamais atliekų kiekiais, buvo naudojami. Pateikti duomenys apie sanitarinės apsaugos zonos nustatymą nėra reikšminga aplinkybė, atliekant atranką dėl poveikio aplinkai vertinimo. Galutinė atrankos išvada buvo parengta neatsižvelgiant į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. vasario 14 d. nutarties administracinėje byloje Nr. A-2549-556/2017 pastabas, Galutinė atrankos išvada nepatvirtinta jokiais papildomais įrodymais. Nėra aišku, kaip didinami vienu metu laikomų atliekų kiekiai ir kokių laikomų atliekų kiekiai yra didinami. Galutinėje atrankos išvadoje nurodyti vienu metu laikomų ir tvarkomų atliekų kiekiai tonomis per metus, todėl nėra žinoma, kokie yra realūs vienu metu planuojamų laikyti atliekų kiekiai. Vertinant planuojamos ūkinės veiklos (toliau – ir PŪV) neigiamą poveikį aplinkai turi būti vertinama reali planuojama tarša (šiuo atveju PŪV sukeliama oro ir kvapų tarša be planuojamų naudoti šį neigiamą poveikį mažinančių priemonių). Tačiau oro ir kvapų taršos skaičiavimai nagrinėjamu atveju atlikti sumažinant maksimalios momentinės emisijos rodiklius remiantis tuo, kad planuojamos naudoti neigiamą poveikį aplinkai mažinančios priemonės (probiotikai, spec. plėvelė). Taip buvo dirbtinai sumažinti neigiamo poveikio aplinkai rodikliai. Be to, atrankos metu nebuvo vertinami duomenys apie poveikį aplinkai mažinančias priemones: spec. plėvelės techninės specifikacijos, probiotikų rūšis, kiekiai, apskaita ir pan.

2.5. Modeliavimų metu nenustatytas išeitinių modelio duomenų jautrumas kiekvienai iš įvesties duomenų paklaidai, t. y. kiek procentų kinta modeliu apskaičiuoti dydžiai, jeigu kinta tam tikri įvesties duomenys. Tik esant šioms duomenims galėjo būti įvertinta, ar modelio apskaičiuoti rezultatai yra patikimi, t. y. kai modelis yra pernelyg jautrus įvesties duomenų pokyčiams, neišvengiamos įvesties duomenų paklaidos sudaro kliūtį naudoti modelį, nes maži įvesties duomenų pokyčiai lemia didelius išeities duomenų pokyčius.

2.6. Nors pagal Atrankos informaciją nurodyta, kad eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ardymo veikla nebus vykdoma (pagal tai pateikti ir poveikio aplinkai vertinimo duomenys), tačiau pagal Galutinę atrankos išvadą ši veikla nėra nutraukiama, o Bendrovė turi teisę tokią veiklą tęsti.

2.7. Galutinė atrankos išvada nepagrįstai priimta remiantis užsienio kalba pateiktais dokumentais. Priimant Galutinę atrankos išvadą nemotyvuotai atmestos PAV subjekto Širvintų rajono savivaldybės administracijos išvados. PAV subjekto Nacionalinio visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos (toliau – ir NVSC) išvadoje, kuria remiantis priimta Galutinė atrankos išvada, nėra jokio savarankiško institucijos vertinimo, tik tam tikrų faktų konstatavimas. Priimant Galutinę atrankos išvadą, suminis poveikis aplinkai, esama aplinkos būklė ir Ūkinės veiklos poveikis aplinkai bei jos liekamieji reiškiniai nebuvo vertinami. Todėl nagrinėjamu atveju pati PAV atranka laikytina netinkamai realizuota procedūra.

2.8. Teismui panaikinus 2014 m. kovo 24 d. atrankos išvadą, Agentūra be teisinio pagrindo tęsė anksčiau pradėtą atrankos dėl PAV procedūrą, taip pažeisdama administracinės procedūros vykdymo terminus, kuriais turėtų būti užtikrinama procese dalyvaujančių subjektų (taip pat ir suinteresuotos visuomenės) teisių ir interesų pusiausvyra, be to, nebuvo vykdomas priimtas teismo sprendimas, kadangi, nepaisant panaikintos 2014 m. kovo 24 d. atrankos išvados, ūkinė veikla visą laiką buvo ir yra vykdoma, o Agentūra toliau tęsė daugiau nei prieš 5 metus pradėtą procedūrą ir toje pačioje procedūroje priėmė dar vieną Galutinę atrankos išvadą. Galutinė atrankos išvada priimta remiantis itin senais, t. y. 2013 metais parengtos poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos, duomenimis.

2.9. Bendrovės vykdomai Ūkinei veiklai privaloma atlikti PAV procedūras, tačiau pačiai Ūkinei veiklai, kuri vykdoma nuo 2003 m. gruodžio 30 d., PAV procedūros niekada nebuvo atliktos. PAV atranka atlikta tik dėl planuojamo vykdomos Ūkinės veiklos išplėtimo. Aplinkybę, kad 2003 m. gruodžio 30 d. pradėtai ūkinei veiklai nebuvo atliktos privalomos PAV procedūros, patvirtina tai, jog nei Agentūra, nei ūkinės veiklos vykdytojas neturi PAV atlikimą patvirtinančių individualių administracinių aktų. Nagrinėjamos PAV atrankos objektas yra tik atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų keitimas, t. y. PAV procedūros yra atliktos tik Ūkinės veiklos pajėgumams išplėsti / keisti. Tuo metu tokio masto vykdomai Ūkinei veiklai PAV procedūros privalo būti atliktos vadovaujantis Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – ir PAV įstatymas) ir 1985 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvos 85/337/EB dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo (iš dalies pakeista 1997 m. kovo 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/11/EB) (toliau – ir PAV Direktyva) nuostatomis. Be to, pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. D1-57 patvirtintų Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aplinkosauginių reikalavimų (toliau – ir Kompostavimo aplinkosauginių reikalavimai) 7 punktą, planuojant įrengti ar rekonstruoti kompostavimo aikšteles, turi būti atliktos poveikio aplinkai vertinimo procedūros vadovaujantis PAV įstatymu. Šios PAV procedūros iki šiol nėra atliktos.

2.10. Galutinė atrankos išvada pažeidžia fundamentalų teisės principą *ex injuria jus non oritur* (neteisės pagrindu teisė neatsiranda). Bet kokių PAV procedūrų (tarp jų ir PAV atrankos dėl Ūkinės veiklos mastų / pajėgumų keitimo) vykdymas yra nepagrįstas ir negali būti vykdomas, kol nėra atliktos privalomos PAV procedūros pačiai Ūkinei veiklai. Neatlikus PAV procedūrų Ūkinei veiklai ir vykdamas PAV procedūras dėl Ūkinę veiklą plėtojančios planuojamos ūkinės veiklos negali būti įgyvendinami PAV įstatymo 4 straipsnyje įtvirtinti PAV tikslai, kadangi pačios Ūkinės veiklos poveikis aplinkai lieka neištirtas ir neįvertintas.

2.11. Atliekant PAV atranką ir priimant Galutinę atrankos išvadą nebuvo įvertinta tai, ar prieš atliekant PAV procedūras Bendrovės vykdomai Ūkinei veiklai yra atliktas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas. Kol Ūkinei veiklai nėra atliktos SPAV procedūros, PAV procedūros negali būti vykdomos. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 patvirtinto Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo (toliau – ir SPAV aprašas) 6 punktu, vertinimo objektas yra šio aprašo 4.3 punkte nurodyti planai ir programos. Nagrinėjamu atveju Ūkinė veikla be jokios abejonės lemia ūkinės veiklos projektų, įrašytų į PAV įstatymo 2 priedėlį, plėtros pagrindus. Todėl Ūkinei veiklai turi būti atliktos SPAV procedūros (SPAV aprašo 7 p.). SPAV procedūros turi būti atliekamos prieš atliekant PAV procedūras.

3. Atsakovas Agentūra atsiliepiame į skundą prašė jį atmesti.

4. Atsakovas atsiliepime į skundą nurodė, kad:

4.1. Iš pareiškėjo argumentų nėra aišku, kokia jo teisė ar interesas yra pažeidžiami Agentūros ginčijamu sprendimu. Iki 2017 m. vasario 14 d. (Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. spalio 20 d. sprendimo administracinėje byloje Nr. I-7073-596/2016 įsiteisėjimo) UAB „Biodegra“ turėjo galiojančią 2014 m. kovo 24 d. atrankos išvadą. UAB „Biodegra“ turi esant galiojančiai 2014 m. kovo 24 d. atrankos išvada 2014 m. lapkričio 17 d. išduotą galiojantį TIPK leidimą Nr. T-V.3-3/2014. Pagal Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos įstatymą (toliau – ir Įstatymas), juridiniai ir fiziniai asmenys prieš pradėdami eksploatuoti ūkinės veiklos objektus ir vykdydami ūkinę veiklą privalo įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka gauti leidimą; juridiniai ir fiziniai asmenys ūkinės veiklos objektus eksploatuoja pagal leidime nustatytas sąlygas ir neviršydami aplinkos apsaugos normatyvų bei standartų. 2014 m. kovo 24 d. atrankos išvada teismo sprendimu buvo panaikinta likus mėnesiui ir 10 dienų iki jos galiojimo pabaigos. Iki 2014 m. lapkričio 17 d. TIPK leidimo Nr. T-V.3-3/2014 išdavimo UAB „Biodegra“ turėjo TIPK leidimą Nr. 4.7-V-02-SV-1, išduotą Vilniaus RAAD. Agentūros priimtų atrankos išvadų panaikinimas neturėjo neigiamų pasekmių jų galiojimo metu išduotų TIPK leidimų galiojimui, t. y. negalima teigti, kad Bendrovė veiklą vykdė neteisėtai.

4.2. Agentūra išnagrinėjo dokumentų rengėjo pateiktą Atrankos informaciją, 2017 m. gruodžio 20 d. pateiktus papildomus dokumentus, Širvintų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. 9-318 patvirtintą UAB „Biodegra“ atliekų perdirbimo baro Medžiukų k., Jauniūnų sen., Širvintų r., sanitarinės apsaugos zonos (toliau – ir SAZ) nustatymo specialųjį planą, kuriuo nustatyta sanitarinė apsaugos zona, kuri sutampa su žemės sklypo riba, oro taršą mažinančias priemones (spec. plėvelę ir probiotikus), UAB „Ekometrija“ 2017 metais atlikto aplinkos oro teršalų pažemio koncentracijos sklaidos modeliavimo rezultatus, 2017 metais atlikto UAB „Biodegra“ kvapų pažemio koncentracijos sklaidos modeliavimo rezultatus, triukšmo matavimo protokolus, kitus reikšmingus dokumentus, poveikio aplinkai vertinimo subjektų išvadas, visuomenės pasiūlymus, įvertino UAB „Biodegra“ planuojamos ūkinės veiklos poveikį aplinkai pagal nustatytus kriterijus. Pareiškėjas nepagrįstai teigia, kad pagal Galutinę atrankos išvadą nenurodytas bendras ūkinės veiklos metu susidarančių pavojingųjų atliekų kiekis laikomas vienu metu, taip pat nenurodytas per metus susidarančių pavojingųjų atliekų kiekis. Iš viso didžiausias pavojingųjų atliekų kiekis, kuris laikomas įmonėje (iki veiklos išplėtimo), – 544,89 t (jeigu įskaičiuojant ir valymo procese esančias 500 t atliekų). Po veiklos išplėtimo naftos produktais užteršto grunto, vandens, naftos mišinių produktų valymo metu laikomas didžiausias kiekis – 1 600 t, naftos produktais užteršto grunto, vandens, naftos mišinių ir kitu naftos produktų atliekų valymo metu susidarančios atliekos – 10 t, kitų surinktų atliekų (iš jų ir alyvų) laikymas – 26,8 t, įmonės buitinių patalpų, aikštelės, įrengimų priežiūros metu susidarančios atliekos – 0,4 t. Iš viso didžiausias pavojingųjų atliekų kiekis, laikomas įmonėje (po veiklos išplėtimo), – 1 637,2 t (jeigu įskaičiuoti ir valymo procese esančias 1 600 t atliekų). Pareiškėjas nepagrįstai teigia, kad Galutinėje atrankos išvadoje nurodyta, jog išvalytos nuotekos išleidžiamos į aplinką, kadangi pastarosios bus išleidžiamos į biotvenkinį.

4.3. Galutinės atrankos išvados dalyje „Aplinkos oro teršalų ir kvapų sklaida“ nurodyta, kad UAB „Ekometrija“ 2017 metais atliko UAB „Biodegra“ teršalų ir kvapų pažeminiame sluoksnyje sklaidos modeliavimą. Teršalų pažemio koncentracijos modeliavimui naudota ADMS 4.2 programinė įranga. Skaičiavimuose naudoti stacionarių taršos šaltinių parametrai, kurie pateikti 2015 metais sudarytoje aplinkos oro taršos šaltinių inventorizacijoje. Aplinkos oro teršalų pažemio koncentracijos sklaidos modeliavimo rezultatai parodė, kad nei vieno teršalo koncentracija aplinkos ore neviršija nustatytų ribinių verčių. Kvapų matavimą atliko Nacionalinė visuomenės sveikatos priežiūros laboratorija. Už UAB „Biodegra“ teritorijos ribos kvapo koncentracija nesiekia ribinių verčių, o projektiniai išmetimų šaltinių parametrai užtikrina pakankamą kvapų sklaidą. Galutinės atrankos išvados 9.11 punkte nurodytas pagrindinis motyvas, jog įmonėje naudojamos oro taršą mažinančios priemonės.

4.4. Galiojantys teisės aktai nenustato, kad atliekant teršalų sklaidos ore modeliavimą turėtų būti nustatomas išeitinių duomenų jautrumas kiekvienai iš išvesties duomenų paklaidai. Modelio

kalibravimas, parametų jautrumo tyrimas ir verifikavimas atliekamas pirminiame modelių kūrimo etape. NVSC Vilniaus departamentas 2018 m. gegužės 17 d. raštu Nr. (10-11 14.3.5 E)2-21011 nurodė, kad įvertino 2018 m. gegužės 11 d. NVSC Vilniaus departamentui papildomai pateiktą informaciją, ir pateikė išvadą, kad planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, nurodydamas šį teiginį pagrindžiančias aplinkybes.

4.5. UAB „Biodegra“ planuojama ūkinė veikla neatitiko ir neatitinka Įstatyme įtvirtintos planų ir programų sąvokos apibrėžties, nepatenka į SPAV aprašo (2014 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. 1467 redakcija) 6 punkte nurodytus atvejus, kuriais planų ir programų SPAV atlikti privaloma.

5. Trečiasis suinteresuotas asmuo NVSC Vilniaus departamentas atsiliepiame į skundą prašė ginčą spręsti teismo nuožiūra. Trečiasis suinteresuotas asmuo atsiliepiame į skundą nurodė, kad:

5.1. Jis planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atrankos procese dalyvauja kaip subjektas, atsakingas už sveikatos apsaugą. 2018 m. vasario 21 d. Agentūroje įvyko atrankos išvados persvarstymas. Vykstant persvarstymui NVSC atstovė paprašė planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo Vilniaus departamentui pateikti papildomą informaciją apie atliktą PŪV kvapų modeliavimą ir PŪV kvapų matavimo protokolus, kurie buvo naudojami atliekant PŪV kvapų modeliavimą bei papildomą informaciją apie PŪV transporto srautų vertinimą ir PŪV triukšmo taršos šaltinių matavimų protokolus, kurie buvo naudojami atliekant triukšmo sklaidos skaičiavimus. Persvarstymo metu buvo nutarta, kad NVSC Vilniaus departamentas, įvertinęs papildomą informaciją, pateiks Agentūrai motyvuotą išvadą dėl PŪV poveikio aplinkai vertinimo, o Agentūra, įvertinusi su PŪV poveikio aplinkai vertinimo atranka susijusią informaciją, priims galutinę atrankos išvadą.

5.2. UAB „Ekometrija“ NVSC Vilniaus departamentui 2018 m. gegužės 11 d. raštu pateikė papildomą informaciją, pagal kurią PŪV sklaidžiamas kvapas už PŪV teritorijos ribų ir aplinkinėse gyvenamosiose aplinkose neviršys Lietuvos higienos normoje HN 121:2010 „Kvapo koncentracijos ribinė vertė gyvenamosios aplinkos ore“, patvirtintoje Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. spalio 4 d. įsakymu Nr. V-885, (toliau – ir HN 121:2010) įtvirtintos 8 OUE/m³ ribinės vertės. Pagal pateiktą informaciją, PŪV kvapų sklaidos modeliavimas buvo atliktas ADMS 5 modeliavimo programa, naudojant 2011–2015 metų meteorologinius duomenis. Papildomoje informacijoje taip pat nurodyta, kad PŪV kvapų sklaidos modeliavime buvo vertinamas teorinis pats nepalankiausias scenarijus, esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms, veikiant visiems kvapų taršos šaltiniams vienu metu maksimaliu pajėgumu visus metus 24 valandas per parą.

6. Trečiasis suinteresuotas asmuo UAB „Biodegra“ atsiliepiame į skundą prašė jį atmesti. Trečiasis suinteresuotas asmuo atsiliepiame į skundą nurodė, kad:

6.1. Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. spalio 20 d. sprendimu 2014 m. kovo 24 d. atrankos išvada buvo panaikinta, kadangi ji buvo nepakankamai motyvuota. Įsiteisėjus teismo sprendimui UAB „Biodegra“ kreipėsi į Agentūrą, prašydama spręsti susidariusią situaciją. Agentūroje 2017 m. gruodžio 8 d. vyko pasitarimas dėl teismo sprendimo įvykdymo. Vykstant administracinę procedūrą dokumentų rengėja UAB „Ekometrija“ Agentūrai pateikė papildomus dokumentus: UAB „Biodegra“ teršalų ir kvapų pažeminiame sluoksnyje sklaidos modeliavimo dokumentus, 2016 metų aplinkos monitoringo ataskaitą, UAB „Biodegra“ gamybinės teritorijos, 2016 metų aplinkos monitoringo programą, poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos dokumentus, kitus susijusius dokumentus, kurie buvo tinkamai ir visapusiškai įvertinti priimant Galutinę atrankos išvadą. Be to, Agentūros specialistai patikrino modeliavimo rezultatus pagal pateiktus įvesties duomenis ir jokių neatitikimų nenustatė.

6.2. Pareiškėjas nepagrįstai nurodo, kad Agentūra nenagrinėjo, iki kokių konkrečių kiekių planuojama plėsti atliekų perdirbimą ir tvarkymą, ir kad nėra aišku, kokiai planuojamai veiklai buvo atlikta PAV atranka. Konkretūs kiekiai buvo nurodyti planuojamos ūkinės veiklos PAV atrankai pateiktuose dokumentuose, kurie buvo nagrinėjami Agentūroje. Visa kita įmonės UAB „Biodegra“ veikla (susijusi su atliekų tvarkymu) liko nepakitusi. UAB „Biodegra“ galimi perdirbti atliekų kiekiai buvo nustatyti tiek anksčiau galiojusiame TIPK leidime Nr. 4.7-V-02-ŠV-1, tiek 2014 m. lapkričio 17 d. išduotame TIPK leidime, kuris buvo išduotas pagal PAV atrankoje nagrinėtus atliekų kiekius.

UAB „Biodegra“ negali perdirbti (tvarkyti) ar laikyti didesnių atliekų kiekių, negu leidžiama pagal TIPK leidimą.

6.3. Pareiškėjas nepagrįstai nurodo, kad nėra aišku, koku būdu bus galima perdirbti 133 431 t per metus atliekų, neviršijant bendro 101 151 t per metus atliekų kiekio, ir kiek atliekų galės būti perdirbama. Bendrą kiekį, t. y. 101 151 t per metus, sudaro 69 971 t per metus bioskaidžių atliekų ir 31 180 t per metus dumblo atliekų. Popieriaus ir kartono pakuotės – 15 000 t per metus, medinės pakuotės – 15 000 t per metus, pjuvenos, drožlės, skiedros, mediena, medienos drožlių plokštės ir fanera, nenurodyti 03 01 04, – 2 000 t per metus, medžio žievės ir kamščiamedžio atliekos – 200 t per metus, iš viso sudaro 32 200 t per metus, t. y. iš viso 133 351 t per metus. Prie šio kiekio pridėjus pelenus, gaunama 133 451 t per metus. Pareiškėjo paminėtas 36 000 t per metus kiekis įtrauktas / įskaičiuotas į biologiškai skaidžių atliekų tvarkymo veiklą. Pareiškėjas nepagrįstai nurodo, kad priimant galutinę atrankos išvadą nenurodytas bendras ūkinės veiklos metu susidarančių pavojingųjų atliekų kiekis, laikomas vienu metu, nenurodytas per metus susidarančių pavojingųjų atliekų kiekis, kadangi paminėti kiekiai yra aiškiai nurodyti Galutinės atrankos išvados 5 punkte.

6.4. Pagal UAB „Ekometrija“ 2018 m. balandžio 10 d. ir 2018 m. gegužės 18 d. pateiktą papildomą informaciją apie nuotekų tvarkymą, UAB „Biodegra“ įmonės teritorijoje įrengta vietinė nuotekų surinkimo ir valymo sistema. Ūkio buities nuotekos valomos biologinio valymo įrenginiuose ir tada išleidžiamos į biotvenkinį. Paviršinės nuotekos surenkamos ir nuvedamos į paviršinių nuotekų valymo įrenginius ir iš jų išleidžiamos į biotvenkinį. Galutinė atrankos išvada buvo priimta vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, kurie nedraudžia įmonei, kuri vykdo veiklą, kreiptis dėl PAV atrankos veiklai išplėsti (pajėgumams keisti). Atrankos informacijoje nurodyta, kad UAB „Biodegra“ planuoja nutraukti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ardymo veiklą.

6.5. Pareiškėjo sodyba net neturėtų būti vertinama kaip gyvenamoji aplinka, nes joje nėra gyvenamųjų patalpų. Pagal turimus Nekilnojamojo turto registro duomenis, Kukaveičio g. 1A, Gudulinės k., Širvintų r., stovi tik pareiškėjui priklausantis ūkinis pastatas, o ne gyvenamasis namas, t. y. pareiškėjo aplinka ir galimas jo teisių pažeidimas turėtų būti vertinamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2011 m. rugsėjo 1 d. įsakymu Nr. V-824/A1-389 patvirtinta Lietuvos higienos norma HN 23:2011 „Cheminių medžiagų profesinio poveikio ribiniai dydžiai. Matavimo ir poveikio vertinimo bendrieji reikalavimai“ (toliau – ir HN 23:2011). Paminėtame teisės akte kvapo koncentracija nėra nurodoma.

7. Trečiasis suinteresuotas asmuo UAB „Ekometrija“ atsiliepime į skundą prašė jį atmesti. Trečiasis suinteresuotas asmuo atsiliepime į skundą nurodė, kad:

7.1. Nebuvo padaryta jokių pažeidimų vykdant poveikio aplinkai atrankos procedūrą, kurie galėjo turėti įtakos Galutinės atrankos išvados pagrįstumui ir teisėtumui. Atranka dėl PAV buvo atlikta vadovaujantis PAV įstatymo redakcija, kuri galiojo iki 2017 m. lapkričio 1 d. Pagal šio įstatymo 7 straipsnio 4 dalį, atranka atliekama remiantis planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo pateikta informacija apie vietą, kurioje numatoma planuojama ūkinė veikla, bei informacija, apibūdinančia planuojamą ūkinę veiklą. Atsakinga institucija, atsižvelgdama į planuojamos ūkinės veiklos mastą, pobūdį ar vietos ypatumus, gali pareikalauti iš planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo papildomos informacijos, reikalingos atrankai atlikti. Tokiais atvejais planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas papildo informaciją atrankai atlikti ir pakartotinai teikia ją atsakingai institucijai, kuri pateikia išvadą šio straipsnio 7 dalyje nustatyta tvarka. Agentūra ir NVSC vertino jau daugelį metų veikiančios atliekas tvarkančios įmonės veiklos poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai. Šios atsakingos institucijos pateiktoje informacijoje PAV atrankai jokių trūkumų nenustatė. Agentūrai buvo pateikti visi dokumentai, kaip tai nustato teisės aktų reikalavimai.

7.2. 2017 m. gruodžio 20 d. UAB „Ekometrija“, kaip dokumentų rengėja, pateikė papildomus dokumentus, kurie buvo reikšmingi vykdant įsiteisėjusį Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. spalio 20 d. sprendimą. Kartu buvo pateikti UAB „Biodegra“ teršalų

ir kvapų pažeminiame sluoksnyje sklaidos modeliavimo dokumentai, UAB „Biodegra“ gamybinės teritorijos 2016 metų aplinkos monitoringo ataskaita, UAB „Biodegra“ gamybinės teritorijos aplinkos monitoringo programa, poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitos dokumentai, kiti su SAZ nustatymu susiję dokumentai, be to, UAB „Ekometrija“ pateikė 2017 metais atliktą UAB „Biodegra“ teršalų ir kvapų pažeminiame sluoksnyje sklaidos modeliavimą. Byloje esantys duomenys sudaro pagrindą tvirtinti, kad Agentūra analizavo pateiktus duomenis, papildomai atliko kvapų (amoniako) ir oro taršos modeliavimą naudojant AERMOD View programą / matematinį modelį, tiek ADMS programą / matematinį modelį pagal įvesties duomenis, siekdama įvertinti atlikto modeliavimo duomenų teisingumą. Modeliavimo rezultatus patikrino Agentūros specialistai, priimdami Galutinę atrankos išvadą, ir jokių pažeidimų nenustatė.

II.

8. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2019 m. balandžio 10 d. sprendimu pareiškėjo T.K. skundą atmetė.

9. Teismas nustatė, kad Žemės sklype UAB „Biodegra“ užsiima Ūkine veikla. Vilniaus RAAD 2014 m. kovo 24 d. priėmė atrankos išvadą, dėl to 2014 m. lapkričio 17 d. UAB „Biodegra“ buvo išduotas TIPK leidimas Nr. T-V.3-3/2014. Vilniaus apygardos administracinis teismas 2016 m. spalio 20 d. sprendimu (administracinės bylos Nr. I-7073-596/2016) panaikino minėtą atrankos išvadą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2017 m. vasario 14 d. nutartimi pirmosios instancijos teismo sprendimą paliko nepakeistą, konstatavęs, kad institucijai įtvirtinta pareiga priimti išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo (ne) privalomumo, kuri visais atvejais turi būti motyvuota. Tai pagrindinė pareiga, kurios neįvykdžius atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo negalėtų būti pripažinta teisėta bei pagrįsta. Agentūrai, Vilniaus RAAD funkcijų perėmėjai, Vilniaus RAAD buvo perdavęs viešosios įstaigos (toliau – ir VŠĮ) „Aplinkos vertinimo projektai“ 2013 m. gruodžio 5 d. raštu Nr. AVP-222 pateiktą atrankos informaciją dėl poveikio aplinkai vertinimo ir kt. dokumentus. Agentūra, gavusi pateiktą papildomą informaciją dėl UAB „Biodegra“ ūkinės veiklos pajėgumų keitimo, atliko atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo administracinę procedūrą ir priėmė 2017 m. gruodžio 29 d. atrankos išvadą Nr. (28.1)-A4-13434 dėl UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumą keitimo poveikio aplinkai vertinimo. UAB „Ekometrija“ 2017 metais atlikto UAB „Biodegra“ aplinkos oro teršalų pažemio koncentracijos sklaidos modeliavimo rezultatai parodė, kad nė vieno teršalo koncentracija aplinkos ore neviršija nustatytų ribinių verčių. UAB „Biodegra“ kvapų pažemio koncentracijos sklaidos modeliavimo rezultatai parodė, kad už UAB „Biodegra“ teritorijos ribos kvapo koncentracija nesiekia ribinių verčių, o projektiniai išmetimų šaltinių parametrai užtikrina pakankamą kvapų sklaidą. Vykdoma Ūkinė veikla žymesnio poveikio visuomenės sveikatai neturės. 2017 metų atrankos išvadoje nurodyta priimta atrankos išvada: atsižvelgiant į išdėstytus motyvus ir vadovaujantis PAV įstatymo 7 straipsnio 6 dalimi pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją ir UAB „Ekometrija“ 2017 m. gruodžio 20 d. pateiktą papildomą informaciją, planuojamai ūkinei veiklai – UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų keitimas – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. Dokumentų rengėjas, vadovaudamasis Visuomenės informavimo ir dalyvavimo planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procese tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-370, (toliau – ir Tvarkos aprašas) nuostatomis apie atrankos išvadą informavo visuomenę ir 2018 m. sausio 16 d. raštu Nr. 7 „Dėl UAB „Biodegra“ planuojamos ūkinės veiklos atrankos išvados paskelbimo“ pateikė informaciją Agentūrai apie atliktą visuomenės supažindinimą: skelbimus Jauniūnų seniūnijoje, Širvintų rajono savivaldybėje, Širvintų rajono laikraštyje „Širvintų kraštas“ 2018 m. sausio 9 d. ir dienraštyje „Vakaro žinios“ 2018 m. sausio 9 d. Širvintų rajono savivaldybės administracija 2018 m. sausio 8 d. raštu Nr. (1-12)-13-198 „Dėl atrankos išvados UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų keitimo poveikio aplinkai vertinimo“ nurodė, jog gyventojai susitikimuose išsakė pretenzijas dėl iš biodegraduojančių atliekų tvarkytojos UAB „Biodegra“ Medžiukų k., Jauniūnų sen., Širvintų r., sklindančios taršos ir nepritarė 2017 metų atrankos išvadai.

10. Teismas taip pat nustatė, kad UAB „Ekometrija“ 2018 m. balandžio 10 d. raštu „Dėl UAB „Biodegra“ PAV atrankos, papildomos informacijos“ pateikė Agentūrai ir NVSC papildomą informaciją dėl UAB „Biodegra“ PAV atrankos: kvapų ir teršalų sklaidos modeliavimo įvesties duomenis elektroninėje laikmenoje (tik Agentūrai), kvapų sklaidos modeliavimo, taršos šaltinių įvesties duomenis (plotai, koordinatės, aukščiai), kvapų matavimų, atliktų Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos, protokolą, suinteresuotos visuomenės pareiškimus, nuotekų valymo įrenginio (biotvenkinio) schemą, triukšmo matavimų, atliktų Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos, protokolus, transporto srautų ir triukšmo modeliavimo duomenis pateiktus papildomus dokumentus. NVSC Vilniaus departamentas 2018 m. gegužės 17 d. raštu Nr. (10-11 14.35E)2-21011 „Dėl Aplinkos apsaugos agentūros 2017 m. gruodžio 29 d. atrankos išvados dėl poveikio aplinkai vertinimo Nr. (28.1)-A4-13434“ informavo Agentūrą, kad pateikti triukšmo sklaidos skaičiavimai atlikti kompiuterine programa CadnaA, jie rodo, kad planuojamos ūkinės veiklos sukeliamas triukšmas neviršys Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. birželio 13 d. įsakymu Nr. V-604 patvirtintos Lietuvos higienos normos HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeninės paskirties pastatuose bei jų aplinkoje“ (toliau – ir HN 33:2011) reikalavimų, pagal pateiktus kvapo sklaidos matematinius modelius nustatyta, kad kvapo koncentracija ties planuojamos ūkinės veiklos teritorijos ribomis ir artimiausioje aplinkoje ribinių verčių neviršija; įvertinus papildomai pateiktą informaciją teikiama išvada, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. Galutinė atrankos išvada buvo priimta 2018 m. gegužės 24 d. raštu Nr. (28.1)-A4-5005. Dokumentų rengėjas UAB „Ekometrija“ apie Galutinę atrankos išvadą informavo visuomenę ir 2018 m. birželio 20 d. raštu „Dėl UAB „Biodegra“ planuojamos ūkinės veiklos atrankos galutinės išvados paskelbimo“ pateikė informaciją Agentūrai apie atliktą visuomenės supažindinimą: Galutinės atrankos išvados 2018 metais paskelbimą dienraštyje „Vakaro žinios“, Širvintų rajono laikraštyje „Širvintų kraštas“, skelbimą Jauniūnų seniūnijoje ir Širvintų rajono savivaldybėje.

11. Teismas pabrėžė, kad pagrindiniai atrankos, kuri atliekama planuojamai ūkinei veiklai, reikalavimai nustatyti PAV įstatymo 7 straipsnyje bei Planuojamos ūkinės veiklos atrankos metodiniuose nurodymuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. D1-665 (toliau – ir Metodiniai nurodymai). Teismas vadovavosi PAV įstatymo 7 straipsnio 6, 7, 10, 11, 13 dalimis, Metodinių nurodymų 1, 10, 13 punktais, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo dokumentų nagrinėjimo Aplinkos ministerijoje ir jai pavaldžiose institucijose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. birželio 23 d. įsakymu Nr. D1-311, (toliau – ir PAV aprašas) 6, 2 priedo 7 punktu, 3 priedo 9 punktu.

12. Teismas pažymėjo, kad kai sprendžiama, ar būtina atlikti PAV, tampa svarbūs įstatymo 7 straipsnio 4–6 dalyse įtvirtinti kriterijai, į kuriuos atsižvelgiant turi būti priimama PAV atrankos išvada. Aiškinant PAV įstatymo 7 straipsnio 4 dalį lingvistiniu būdu, administracinių teismų praktikoje konstatuota, kad PAV įstatymas nustato, į ką privalo atsižvelgti atsakinga institucija priimdama išvadą, tačiau pagrindų, kuriems esant atsakinga institucija privalo priimti išvadą atlikti poveikio aplinkai vertinimą ar jo neatlikti, nedetalizuoja (2007 m. lapkričio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A²⁶¹-1078/2007). Tokio sprendimo (išvados atlikti PAV ar jo neatlikti) priėmimas paliekamas atsakingos institucijos diskrecijai (2011 m. birželio 2 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A⁴⁹²-2371/2011). Dėl atsakingos institucijos diskrecijos teisės priimant atrankos išvadą ar galutinės atrankos išvadą analogiškai aiškintina ir PAV įstatymo 7 straipsnio 6 dalis. Atsakinga institucija neturi neribotos diskrecijos nuspręsti dėl PAV privalomumo ir priimdama galutinę išvadą privalo įvertinti aplinkybes, nurodytas PAV įstatymo 7 straipsnio 6 dalyje. Be to, galutinė atrankos išvada priimama apsvarsčius ir įvertinus pirminės atrankos išvados teisingumą (PAV įstatymo 7 str. 11 d.), todėl joje turėtų būti pateikta papildoma argumentacija dėl daromos išvados apie PAV atlikimo būtinumą.

13. Teismas vadovavosi PAV įstatymo (įstatymo redakcija, galiojusi iki 2017 m. lapkričio 1 d.) 2 straipsnio 5 dalimi (poveikio aplinkai vertinimo procesas). Teismas pažymėjo, kad pagal PAV įstatymo Nr. 1-1495 pakeitimo įstatymo 2 straipsnio 3 dalį, įstatymo normos, reglamentuojančios

atranką dėl poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio aplinkai vertinimą, taikomos procedūroms, pradėtoms įsigaliojus šiam įstatymui. Kadangi Aplinkos apsaugos agentūra, įsiteisėjęs teismų sprendimams, tęsė anksčiau pradėtą procedūrą, pagrįstai buvo taikomos 2016 m. balandžio 14 d. redakcijos PAV įstatymo nuostatos.

14. Teismas, įvertinęs PAV įstatymo 1 ir 2 priedus, 7 straipsnio 1 dalį, pabrėžė, kad vadovaujantis paminėtomis įstatymo nuostatomis buvo atliekama atranka dėl UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų keitimo poveikio aplinkai vertinimo.

15. Teismas nustatė, kad Agentūra, įvykdžiusi administracinę procedūrą dėl atrankos išvados dėl poveikio aplinkai vertinimo, 2017 m. gruodžio 29 d. raštu Nr. (28.1)-A4-I3434 priėmė atrankos išvadą dėl UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų keitimo poveikio aplinkai vertinimo. Pagal šią atrankos išvadą buvo nustatyta, kad poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas. Agentūra gavo suinteresuoto asmens atstovo T.K. 2018 m. vasario 1 d. pateiktą prašymą persvarstyti atrankos išvadą. Atsižvelgiant į tai, Agentūroje 2018 m. vasario 21 d. vyko posėdis, kuriame, dalyvaujant pareiškėjui, buvo peržiūrėta 2017 m. atrankos išvada. Agentūra, atsižvelgdama į išdėstytus motyvus, vadovaudamasi PAV įstatymo 7 straipsnio 13 dalimi, 2018 m. gegužės 24 d. priėmė galutinę atrankos išvadą, kad, pagal atrankos išvadai pateiktą informaciją ir pagal poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo pateiktą papildomą informaciją, planuojamai ūkinei veiklai – UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų keitimui – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

16. Teismas pažymėjo, kad poveikio aplinkai vertinimo atranka buvo atliekama dėl planuojamų perdirbti konkrečios rūšies atliekų (naftos produktais užterštų atliekų) kiekio padidinimo. UAB „Biodegra“ galimi perdirbti atliekų kiekiai buvo nustatyti tiek anksčiau galiojusiame TIPK leidime Nr. 4.7-V-02-ŠV-1, tiek 2014 m. lapkričio 17 d. išduotame TIPK leidime, kuris buvo išduotas pagal poveikio aplinkai vertinimo atrankoje nagrinėtus atliekų kiekius. Teismas nustatė, kad Galutinė atrankos išvada yra susijusi tik su planuojamu išplėsti tvarkomų naftos produktais užterštų, naftos, naftos mišinių, naftos atliekų sąrašu ir didinant įmonėje tvarkomų naftos produktais užterštų atliekų kiekius. Kadangi šiuo atveju buvo numatytas tik UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų išplėtimas, iš esmės tik tuo tikslu ir buvo atlikta (galėjo būti atlikta) atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo.

17. Teismas pabrėžė, kad NVSC Vilniaus departamentas 2018 m. gegužės 17 d. raštu pritarė 2017 metų atrankos išvadai, kadangi 2018 m. gegužės 11 d. papildomai pateiktoje informacijoje buvo pateikti šie duomenys: pateikti triukšmo sklaidos skaičiavimai, atlikti kompiuterine programa CandaA, kurie rodo, kad planuojamos ūkinės veiklos sukeliamas triukšmas neviršys HN 33:2011 reikalavimų; pagal pateiktą kvapo sklaidos modeliavimą ADMS 5 matematinio modeliu nustatyta, kad kvapo koncentracija ties planuojamos ūkinės veiklos teritorijos ribomis ir artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ribinių verčių neviršija.

18. Teismas pažymėjo, kad kvapų ir teršalų sklaidos modeliavimas atliekamas pagal Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. lapkričio 30 d. įsakymą Nr. D1-653 „Dėl teršalų sklaidos skaičiavimo modelių, foninio aplinkos oro užterštumo duomenų ir meteorologinių duomenų naudojimo tvarkos ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti“ ir Aplinkos apsaugos agentūros direktoriaus 2008 m. liepos 10 d. įsakymą Nr. AV-112 „Dėl Foninio aplinkos oro užterštumo naudojimo planuojamos ūkinės veiklos poveikiui aplinkos orui įvertinti rekomendacijų patvirtinimo“. Vertindama UAB „Biodegra“ bazės Medžiukų k. kvapų sklaidą, UAB „Ekometrija“ atliko atliekų aikštelių skleidžiamo kvapo modeliavimą pagal akredituotos Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos atliktų kvapų matavimų rezultatus. Modeliuojant kvapų sklaidą buvo vertinama pati nepalankiausia padėtis, t. y. laikant, kad vienu metu visos atliekų aikštelės yra maksimaliai užpildytos. Atsižvelgiant į tai, kvapų modeliavimo rezultatai ir yra pati nepalankiausia įmanoma padėtis (aikštelės maksimaliai užpildytos, o teršalų išsisklaidymo sąlygos pačios nepalankiausios 5 metus), kuri realiai vykdant veiklą faktiškai neįmanoma. NVSC Vilniaus departamentas įvertinęs papildomai pateiktą informaciją 2018 m. gegužės 17 d. pateikė aiškia išvadą, kad nėra privaloma atlikti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo.

19. Teismas pabrėžė, kad Širvintų rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2016 m. balandžio 14 d. įsakymu patvirtinus ir nustatius sanitarinės apsaugos zonas, buvo užtikrinta UAB „Biodegra“ vykdomos atliekų tvarkymo veiklos minimali (leidžiama teisės aktu) įtaka aplinkai ir žmonių sveikatai. Sanitarinės apsaugos zonos specialiojo plano aiškinamajame rašte konstatuota, kad poveikio sveikatai vertinimo rezultatai leidžia teigti, jog sanitarinės apsaugos zonos specialiojo plano sprendinių įgyvendinimas UAB „Biodegra“ įtakos zonoje nustato ribas, už kurių nevyksta jokia rizika vietos žmonių sveikatai. Sanitarinė apsaugos zona buvo nustatyta įvertinus visą UAB „Biodegra“ vykdomą veiklą (taip pat ir naftos produktais užteršto grunto, vandens, skystų mišinių tvarkymo veiklą). Be to, UAB „Cowi Lietuva“ atliko poveikio visuomenės sveikatai vertinimą (kuris buvo pateiktas Agentūrai atliekant atranką dėl poveikio aplinkai vertinimo), kurios pagrindu sanitarinė apsaugos zona 2016 metais buvo įregistruota sutampanti su įmonės ribomis.

20. Teismas konstatavo, kad skundžiamame administraciniame akte yra nurodyti išsamūs ir detalūs motyvai, dėl kokių argumentų 2018 m. gegužės 24 d. buvo priimta Galutinė atrankos išvada, kad UAB „Biodegra“ keičiant atliekų tvarkymo veiklos pajėgumus nėra privalomas poveikio aplinkai vertinimas. Šioje Galutinėje atrankos išvadoje nurodyti motyvai nesutampa su teismo panaikintos 2014 m. kovo 24 d. galutinės atrankos išvados motyvais. Aplinkos apsaugos agentūrai 2017 m. gruodžio 20 d. buvo pateikta papildoma informacija, kad: 2016 m. balandžio 14 d. Širvintų rajono savivaldybės administracijos įsakymu buvo nustatyta sanitarinė apsaugos zona, kuri sutampa su sklypo riba; įmonėje naudojamos oro taršą mažinančios priemonės (spec. plėvelė ir probiotikai); UAB „Ekometrija“ 2017 metais atlikto UAB „Biodegra“ aplinkos oro teršalų pažemio koncentracijos sklaidos modeliavimo rezultatai parodė, kad nė vieno teršalo koncentracija aplinkos ore neviršija nustatytų ribinių verčių; UAB „Ekometrija“ 2017 metais atlikto UAB „Biodegra“ kvapų pažemio koncentracijos sklaidos modeliavimo rezultatai parodė, kad už UAB „Biodegra“ teritorijos ribos kvapo koncentracija nesiekia ribinių verčių, o projektiniai išmetimų šaltinių parametrai užtikrina pakankamą kvapų sklaidą; buvo pateikti triukšmo matavimo protokolai; taip pat buvo pateikti kiti reikšmingi dokumentai. Informacija buvo priimta ir įvertinta atsakingų institucijų tiek priimant 2017 metų atrankos išvadą, tiek Galutinę atrankos išvadą.

21. Teismas nurodė, kad pareiškėjas nepagrįstai teigia, jog Agentūra nenagrinėjo, iki kokių konkrečių kiekių planuojama plėsti atliekų perdirbimą ir tvarkymą. Konkretūs kiekiai buvo nurodyti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atrankai pateiktuose dokumentuose, visa kita įmonės UAB „Biodegra“ veikla liko nepakitusi. UAB „Biodegra“ galimi perdirbti atliekų kiekiai buvo nustatyti tiek anksčiau galiojusiame TIPK leidime Nr. 4.7-V-02-ŠV-1, tiek 2014 m. lapkričio 17 d. išduotame TIPK leidime, kuris buvo išduotas pagal PAV atrankoje nagrinėtus atliekų kiekius. Teismo vertinimu, vykdant administracinę procedūrą, susijusią su TIPK leidimų išdavimu ar pakeitimu, reikia nurodyti didžiausius leidžiamus laikyti vienu metu atliekų kiekius, o ne per metus susidarančius atliekų kiekius. Atrankos informacijos 4 lentelėje „Įmonėje tvarkomos ir susidarančios atliekos“ buvo nurodytas didžiausias kiekvieno srauto atliekų tvarkymo metu susidariusių atliekų (iki veiklos išplėtimo) įmonėje laikomas kiekis ir kiek jų bus laikoma po susidarymo.

22. Teismas nustatė, kad UAB „Ekometrija“, vertindama UAB „Biodegra“ bazės kvapų sklaidą, atliko atliekų aikštelių skleidžiamo kvapo modeliavimą pagal akredituotos Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos atliktų kvapų matavimų rezultatus. Modeliuojant kvapų sklaidą buvo vertinama pati nepalankiausia padėtis, t. y. laikant, kad vienu metu visos atliekų aikštelės yra maksimaliai užpildytos, o kvapų emisijos vyksta ištisus metus. Kvapų modeliavimo rezultatai ir yra pati nepalankiausia įmanoma padėtis, kuri realiai vykdant veiklą faktiškai neįmanoma. Tokia reali (faktinė) padėtis iš esmės net ir nebūtų įmanoma, kadangi šaltuoju metų periodu atliekų paviršius sušąla ir emisijos į aplinką (aplinkos orą) nevyksta. Oro taršos ir kvapų skaičiavimai buvo atliekami nemažinant maksimalios momentinės emisijos rodiklių. Siekiant įvertinti maksimalius oro taršos rodiklius ir atliekant pakartotinai aplinkos oro taršos modeliavimą, buvo vadovaujama aplinkos oro taršos šaltinių inventorizacijos duomenimis. Inventorizacijos ataskaitoje teršalų emisijos nebuvo mažinamos dėl „Gore“ plėvelės ir probiotikų naudojimo, nes tai nenustatyta galiojančiuose teisės aktuose. Atliekant kvapų sklaidos modeliavimą buvo vadovautasi akredituotos Nacionalinės

visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos atliktais kvapo koncentracijos matavimų rezultatais, kai nenaudojamos kvapo mažinimo priemonės. Agentūros ADMS programa atliktas modeliavimas parodė, kad duomenys įvesti teisingai ir aplinkos oro teršalų modeliavimo duomenys teisingi, o gautos aplinkos teršalų koncentracijos neviršija nustatytų ribinių verčių.

23. Teismas pabrėžė, kad pareiškėjas nepagrįstai nurodo, jog UAB „Biodegra“ turi teisę tęsti ENTTP ardymo veiklą. Teismas pažymėjo, kad bet kokią atliekų tvarkymo veiklą įmonė gali vykdyti tik turėdama išduotą TIPK leidimą. UAB „Biodegra“ neturi TIPK leidimo ENTTP ardymo veiklai, todėl tokios veiklos vykdyti ar tęsti negali. Agentūros nagrinėtoje Atrankos informacijoje nurodyta, kad išplečiamas naftos produktais užterštų atliekų sąrašas bei kiekiai. Išplėtus atliekų sąrašą detalizuotas šių atliekų tvarkymas ir atskirti bei detalizuoti biologinis ir fizikinis atliekų valymo būdai. Detalūs atliekų tvarkymo būdai yra aprašyti Atrankos informacijoje, su kuria suinteresuota visuomenė PAV procedūrų metu galėjo susipažinti bei teikti savo pasiūlymus. Galutinės atrankos išvados 9.3 punkte nurodoma, kad veiklą planuojama plėsti teritorijoje, kurioje jau vykdomas atliekų tvarkymas; veiklos technologijų keitimas nenumatomas, planuojamas tik tvarkomų atliekų kiekių ir sąrašo išplėtimas. Atrankos informacijoje (15, 16 p.) nurodyta, jog valymo būdu numatoma išvalyti apie 3 000 t per metus naftos produktais užteršto vandens, naftos mišinių. Atrankos informacijoje detalai aprašytas kiekvieno atliekų srauto tvarkymo procesas.

24. Teismas nurodė, kad pareiškėjas teiginio, jog Galutinėje atrankos išvadoje nurodytos aplinkybės yra tik esamos situacijos konstatavimas, o ne ūkinės veiklos galimo poveikio aplinkai analizė, nepagrindė. Agentūra pagal dokumento rengėjo pateiktą Atrankos informaciją, pateiktus papildomus dokumentus įvertino UAB „Biodegra“ ūkinės veiklos poveikį aplinkai vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais. Atrankos informacijoje aiškiai nurodyta, jog UAB „Biodegra“ planuoja nutraukti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ardymo veiklą, tai patvirtina ir Atrankos informacijos 4 lentelė, kurioje prie planuojamų vykdyti veiklų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ardymo veikla nenurodyta. Teismas pažymėjo, kad veikla leistina tik turint TIPK leidimą, o atrankos išvada nesuteikia teisės vykdyti ūkinę veiklą. TIPK leidime Nr. T-V.3-3/2014, kuris išduotas UAB „Biodegra“, nėra numatyta ENTTP ardymo veikla. Be to, dokumentuose yra aprašytos ir įvertintos toje pačioje vietoje įmonės vykdomos skirtingos atliekų tvarkymo veiklos, todėl skundo teiginiai, kad Galutinė atrankos išvada priimta neįvertinus ūkinės veiklos sąveikos su vykdoma veikla ir greta vykdomais projektais, yra nepagrįsta. Agentūra priėmė Galutinę atrankos išvadą tik dėl UAB „Biodegra“ veiklos išplėtimo (pajėgumų keitimo). Jokie teisės aktai nenustato, kad atliekant atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų keitimą turi būti atliktas strateginio poveikio aplinkai vertinimas.

25. Teismas pažymėjo, kad Galutinės atrankos išvados 8.1 punkte nėra nurodyta, jog planuojama ūkinė veikla gali daryti neigiamą poveikį aplinkai. Galiojantys teisės aktai nenustato, kad prieš atliekant modeliavimą reikia įvertinti modelio jautrumą įvesties duomenims. Modelio tinkamumo naudoti įvertinimas atliekamas modelio kūrėjų ir nepriklausomų ekspertų prieš atitinkamos programos išleidimą į rinką. Informacijos dėl ADMS programos netinkamumo (netinkamo veikimo) nenustatyta (negauta).

26. Teismas sprendė, kad pareiškėjo teiginys, jog NVSC Vilniaus departamento išvadoje nėra jokio savarankiško institucijos vertinimo, tik tam tikrų faktų konstatavimas, yra nepagrįstas. NVSC Vilniaus departamentas 2018 m. gegužės 17 d. raštu Nr. (10- 11 14.3.5 E)2-21011 nurodė, kad įvertino 2018 m. gegužės 11 d. NVSC Vilniaus departamentui papildomai pateiktą informaciją ir pateikė išvadą, kad planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

27. Teismas pažymėjo, jog UAB „Biodegra“ planuojama ūkinė veikla neatitiko ir neatitinka SPAV aprašo 6 punkte nurodytus atvejus, kuriais privaloma atlikti planų ir programų strateginį pasekmių aplinkai vertinimą.

28. Teismas nevertino pareiškėjo pateiktos 2016 m. gruodžio 9 d. UAB „Ekoplasta“ specialistų išvados, nes teismui nebuvo pateikta specialistų kvalifikaciją patvirtinančių įrodymų.

29. Teismas nurodė, kad Galutinė atrankos išvada buvo priimta vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, kurie nedraudžia įmonei, kuri vykdo veiklą, kreiptis dėl poveikio aplinkai vertinimo atrankos veiklai išplėsti (pajėgumams keisti). Iki teikiant atrankos informaciją dėl poveikio aplinkai

vertinimo UAB „Biodegra“ vykdė atliekų tvarkymo veiklą. Nurodyta faktinė aplinkybė sudarė sąlygas surinkti tikslius įvesties duomenis teršalų ir kvapų sklaidai modeliuoti, modeliavimas buvo atliktas 2017 metais. Atliekant kvapų sklaidos modeliavimą buvo galima atlikti kvapų matavimus faktiškai atliekas tvarkančioje įmonėje.

30. Teismo vertinimu, pareiškėjo argumentai, kad turėjo būti atlikta atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo visai UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklai, yra nepagrįsti. UAB „Biodegra“ dabartinės veiklos teritorijoje buvo atliktos PAV procedūros 2002, 2006, 2008, 2011 ir 2014 metais. Šiuo konkrečiu atveju PAV atrankos procedūra buvo atliekama konkrečios UAB „Biodegra“ veiklos pajėgumams didinti, įvertinus visas įmonėje vykdomas veiklas. Ši procedūra buvo atlikta teisėtai, pagrįstai ir nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų. Galutinė išvada atitinka PAV įstatymo 7 straipsnio 13 dalyje įtvirtintą reikalavimą pateikti motyvuotą atrankos išvadą, galutinės atrankos išvados motyvacijos dalyje aiškiai bei konkrečiai išdėstyta, kas suponuoja tokio pobūdžio išvadą, įvardijant konkrečias faktines aplinkybes bei teisinį reguliavimą.

31. Teismas akcentavo, kad pareiškėjas pagrįstai nurodė, jog Agentūrai kai kurie dokumentai buvo pateikti užsienio kalba. Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 91 straipsnio 1 dalies 3 punktu, įvertinęs byloje esančius rašytinius įrodymus, priėjo prie išvados, kad nurodyti trūkumai šiuo atveju negali būti traktuojami kaip taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą, pažeidimai ABTĮ 91 straipsnio 1 dalies 3 punkto taikymo prasme.

III.

32. Pareiškėjas T.K. apeliaciniame skunde prašo panaikinti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. balandžio 10 d. sprendimą ir priimti naują sprendimą – skundą tenkinti, priteisti iš atsakovo jo patirtas bylinėjimosi išlaidas. Apelacinis skundas grindžiamas šiais argumentais:

32.1. Byloje buvo keliamas esminis klausimas – ar Agentūra turėjo teisę tęsti 2012 metais pradėtą administracinę procedūrą, ar pagrįstai 2018 metais priėmė Galutinę atrankos išvadą. Tačiau pirmosios instancijos teismas šio skundo pagrindo iš esmės neanalizavo ir dėl jo nepasisakė. Vilniaus apygardos administraciniam teismui 2016 m. spalio 20 d. sprendimu (administracinėje byloje Nr. I-7073-596/2016) panaikinus 2014 metų atrankos išvadą, Agentūra neturėjo jokio teisinio pagrindo „tęsti“ užbaigtą atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūrą, grįžti į dokumentų rengėjo pateiktų dokumentų vertinimo etapą ir priimti dar vieną administracinį sprendimą toje pačioje procedūroje. Vilniaus apygardos administraciniam teismui 2016 m. spalio 20 d. sprendimu panaikinus administracinį sprendimą buvo pripažinta neteisėta ir nepagrįsta visa administracinė procedūra, o ne tik jos rezultatas. Bendrovei siekiant dar kartą atlikti atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūrą, tokia procedūra galėjo būti vykdoma tik teikiant naują paraišką ir institucijai pradedant administracinę procedūrą. Tęsiant ginčo administracinę procedūrą ir priimant Galutinę atrankos išvadą, ši administracinė procedūra truko ilgiau nei 5 metus. Atsakovas tęsdamas šią administracinę procedūrą, grubiai pažeidė Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme (toliau – ir VAI) ir teismų praktikoje suformuluotus administracinės procedūros vykdymo terminus, kurie bet kuriuo atveju neturėtų viršyti protingo mėnesio termino.

32.2. Agentūra priėmė Galutinę atrankos išvadą remdamasi neaktualiais, klaidinančiais ir itin senais (2012 metais parengtais) duomenimis. Tokiu būdu nebuvo užtikrintas objektyvus visų aplinkybių įvertinimas. Teismas dėl šio skundo pagrindo taip pat nepasisakė.

32.3. Nagrinėjamu atveju atsakovas vertino 2012 metais parengtą informaciją atrankai – Galutinėje atrankos išvadoje (9.1 p.) nurodyta, kad buvo pakartotinai išnagrinėta 2013 metais pateikta informacija atrankai. PAV atrankos išvada galioja 3 metus (PAV įstatymo 7 str. 8 d.). Todėl 4–6 metų senumo informacija atrankai laikytina pasenusia ir neužtikrinanti objektyvaus aplinkybių įvertinimo būtinybės. Tuo metu ginčo administracinėje procedūroje pateikti nauji duomenys apima tik kelis atskirus planuojamos ūkinės veiklos aspektus ir jokių būdu neužtikrina objektyvaus visų aplinkybių

įvertinimo.

32.4. Ginčo procedūroje buvo padarytos esminės teisės taikymo klaidos. Agentūra turėjo argumentuotai įvertinti PAV atrankos informaciją pagal 2010 m. liepos 28 d. redakcijos Metodinių nurodymų 2 priedą, tačiau pagal nurodytą formą atsakovas planuojamos ūkinės veiklos nevertino. Agentūra vertinimą atliko pagal PAV aprašo nuostatas, kurios įsigaliojo tik 2017 m. spalio 18 d. Atsakovas teismo posėdyje pripažino, kad „supainiojo formą“. Teismas nurodytų aplinkybių nevertino ir dėl jų nepasisakė. Procedūros „tęsimas“ buvo pagrįstas akivaizdžiu valstybinės institucijos siekimu išvengti pasikeitusio teisinio reguliavimo, kuris sugriežtino aplinkosauginius reikalavimus, tačiau tai neatitinka nei teisėtumo principo, nei atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros prasmės.

32.5. Agentūra taip pat neturėjo teisės tęsti atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros pagal Bendrovės 2012 metais teiktą paraišką, kadangi paraiška buvo pateikta visiškai kitam subjektui – Vilniaus RAAD.

32.6. Galutinė atrankos išvada priimta remiantis užsienio kalba pateiktais dokumentais. Būtent tai, kad tam tikra informacija apie planuojamą ūkinę veiklą buvo pateikta užsienio kalba, lėmė neabejotiną taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą, pažeidimą. Tokia išvada darytina remiantis tuo, kad nei atsakovas, kaip valstybinė institucija, nei suinteresuota visuomenė, nei teismas neturi galimybės nustatyti ir vertinti aplinkybių, kurios yra įrodinėjamos dokumentais užsienio kalba.

32.7. Galutinėje atrankos išvadoje motyvacijos trūkumai išliko tie patys, kuriuos 2014 metų Galutinėje atrankos išvadoje nustatė Vilniaus apygardos administracinis teismas 2016 m. spalio 20 d. sprendimu ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2017 m. vasario 14 d. nutartimi. Pavyzdžiui, Galutinės atrankos išvados 9.3 punktas yra identiškas 2014 metų atrankos išvados 9.3 punktui, t. y. „veiklą planuojama plėsti teritorijoje, kurioje jau vykdomas atliekų tvarkymas. Veiklos technologijų keitimas nenumatomas, planuojamas tik tvarkomų atliekų kiekių ir sąrašo išplėtimas <...>“. Dėl šio motyvo, kaip Galutinės atrankos išvados pagrindo, Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2017 m. vasario 14 d. nutartyje (administracinėje byloje Nr. A-2549-556/2017) konstatavo, jog Galutinės atrankos išvados 9.3 punkte pasisakoma apie veiklos vykdymo išplėtimą, tvarkomų atliekų kiekių ir sąrašo išplėtimą, tačiau nenurodoma, kiek ši veikla išsiplės ir kaip aritmetine išraiška pasikeis kiekiai, kodėl jie nelemia poreikio atlikti poveikio aplinkai įvertinimą, todėl 9.3 punkte esantis dėstymas neatitinka atrankos išvados motyvacijos sąvokos. Galutinės atrankos išvados 9.2, 9.3, 9.4, 9.5 punktų motyvai yra bendro pobūdžio abstraktūs teiginiai, kurie nėra konkretizuojami kituose Galutinės atrankos išvados motyvuose. Tokia Galutinės atrankos išvados motyvacija, remiantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. vasario 14 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. A-2549-556/2017, nėra pakankama.

32.8. Pagal Galutinę atrankos išvadą eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ardymo veikla nėra nutraukiama, o Bendrovė turi teisę Galutinės atrankos išvados pagrindu dėl šios veiklos išsiimti TIPK leidimą ir ją vykdyti. Galutinėje atrankos išvadoje turėjo būti aiškiai nurodyta, kad Bendrovės vykdoma ENTP veikla yra nutraukiama, tačiau to Galutinėje atrankos išvadoje padaryta nebuvo.

32.9. Agentūra nenagrinėjo iki kokių konkrečių kiekių planuojama plėsti atliekų perdirbimą ir tvarkymą. Galutinės atrankos išvados kaip vienas iš pagrindinių motyvų, kuriais buvo remtasi priimant išvadą (9.3 p.) nurodyta, jog: „planuojamas tik tvarkomų atliekų kiekių ir sąrašo išplėtimas“. Tačiau nėra aišku koks konkrečiai yra planuojamų tvarkyti atliekų sąrašas, kokių naftos mišinių, kitų naftos produktų atliekų ir kokių tirpiklių kiekiai yra didinami. Taip pat nėra aišku, kaip yra didinami vienu metu laikomų atliekų kiekiai ir kokių konkrečiai laikomų atliekų kiekiai yra didinami. Tokiu būdu iš Galutinės atrankos išvados nėra aišku kokiai planuojamai ūkinei veiklai atlikta PAV atranka (koks planuojamas Ūkinės veiklos pakeitimas). Priimant Galutinę atrankos išvadą nebuvo įvertinti visi taršos šaltiniai ir teršalų kiekiai (tai patvirtina byloje pateiktų monitoringo ataskaitos duomenys, juose analizuotų taršos šaltiniai ir išmetamų teršalų rūšis). Nors atsakovas deklaratyviai teigė, kad jam buvo perduoti tam tikrų taršos modeliavimų įvesties duomenys, tačiau atsakovas šių duomenų,

kuriais remiantis būtų galima patikrinti atliktų skaičiavimų pagrįstumą, byloje negalėjo pateikti. Todėl laikytina, kad atsakovas įvesties duomenų neturėjo ir negalėjo įvertinti atliktų modeliavimų pagrįstumo. Be to, Agentūros tariamai atlikti sklaidos modeliavimai yra be datos, be parašų, be numerio. Taip pat byloje net nebuvo ginčo dėl to, kad NVSC vertinant PŪV poveikį kvapams įvesties duomenys šiai institucijai nebuvo teikiami. Todėl teismo išvada apie tinkamai atliktą oro ir kvapų taršos poveikio aplinkai įvertinimą yra nepagrįsta.

32.10. Teismas visiškai nepagrįstai nevertino pareiškėjo pateikto įrodymo – 2016 m. gruodžio 9 d. UAB „Ekopaslauga“ specialistų išvados. Toks teismo motyvas pareiškėjui yra siurprizinis, nes nei atsakovas, nei tretieji suinteresuoti asmenys tokiais motyvais bylos nagrinėjimo eigoje nesirėmė. Dar daugiau, šis įrodymas buvo vertinamas Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo išnagrinėtoje administracinėje byloje Nr. A-2549-556/2017.

32.11. Aplinkybę, kad PAV atrankos metu nebuvo įvertintas poveikis aplinkai ir poveikio aplinkai reikšmingumas, papildomai patvirtina byloje pateiktas Agentūros procedūrinis dokumentas – Atrankos informacijos argumentuotas įvertinimas. Iš byloje pateikto Atrankos informacijos argumentuoto įvertinimo matyti, kad nei vienas PŪV kriterijus nebuvo laikomas aktualiu ir nebuvo vertinamas PAV atrankos metu (visi kriterijai nurodyti kaip tiesiog nereikšmingi).

32.12. Bendrovės vykdomai Ūkinei veiklai privaloma atlikti PAV procedūras. Tačiau pačiai Ūkinei veiklai, kuri vykdoma nuo 2003 m. gruodžio 30 d., PAV procedūros niekada nebuvo atliktos. PAV atranka atlikta tik planuojamam vykdomos Ūkinės veiklos išplėtimui. Todėl priimta Galutinė atrankos išvada yra nepagrįsta ir neteisėta. Teismas padarė išvadą, kad UAB „Biodegra“ dabartinės veiklos teritorijoje buvo atliktos PAV procedūros 2002, 2006, 2008, 2011 ir 2014 metais, tačiau teismo išvada nepagrįsta jokiais byloje surinktais įrodymais. PAV procedūros yra atliktos tik Ūkinės veiklos daliai, t. y. planuojamam Ūkinės veiklos pajėgumų išplėtimui / keitimui. Pačiai Ūkinei veiklai (atliekų tvarkymui ir kitai ūkinei veiklai) PAV procedūros niekada nebuvo atliktos, nors yra privalomos pagal nacionalinį ir Europos Sąjungos teisinį reguliavimą. Bet kokių PAV procedūrų (tarp jų ir PAV atrankos dėl Ūkinės veiklos mastų / pajėgumų keitimo) vykdymas yra nepagrįstas ir negali būti vykdomas, kol nėra atliktos privalomos PAV procedūros pačiai Ūkinei veiklai.

32.13. Pareiškėjas prašė teismo išreikalauti iš atsakovo atsakingos institucijos priimtus administracinius sprendimus dėl ginčo Ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, tačiau teismas 2019 m. kovo 7 d. nutartimi tokį prašymą atmetė, kadangi laikė, kad poveikio aplinkai vertinimo procedūrų atlikimas Ūkinei veiklai nėra susijęs su šios administracinės bylos dalyku. Tokiu būdu byloje buvo pažeistos įrodinėjimo naštos paskirstymo taisyklės, kadangi pareiškėjas neturi galimybės įrodyti, kad PAV procedūros niekada nebuvo atliktos visai Ūkinei veiklai.

33. Atsakovas Agentūra atsiliepime į apeliacinį skundą prašo Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. balandžio 10 d. sprendimą palikti nepakeistą, o apeliacinį skundą atmesti. Atsakovas atsiliepime į apeliacinį skundą nurodo, kad:

33.1. Teismas išnagrinėjo administracinę bylą atsižvelgdamas į proceso šalių pateiktus rašytinius įrodymus, susijusius su byla, įsiteisėjusio Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. spalio 20 d. sprendimo motyvus ir išvadas, taip pat Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. vasario 14 d. nutarties motyvus ir išvadas administracinėje byloje Nr. A-2549-556/2017. Teismas bylos nagrinėjimo metu tyrė ir vertino pareiškėjo skunde ir kitų proceso šalių atsiliepimuose į skundą pateiktus argumentus, motyvus, pateiktus rašytinius įrodymus, savarankiškai atliko ginčo aplinkybių ir ginčo santykių teisinio reguliavimo tyrimą, įsigilino į planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo teisinio reglamentavimo nuostatas, objektyviai ir visapusiškai išnagrinėjo kilusį ginčą. Teismas sprendime išdėstė motyvus ir teisinius argumentus.

33.2. PAV įstatymo (įstatymo suvestinė redakcija, galiojusi iki 2017 m. spalio 31 d.) 7 straipsnio 1–14 dalys nustatė atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo administracinės procedūros atlikimo sąlygas ir reikalavimus. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo administracinėje byloje Nr. A-2549-556/2017 2014 metų atrankos išvada panaikinta dviem aspektais: kaip nepakankamai motyvuota, neatitinkanti VAI 8 straipsnyje nurodytų minimalių reikalavimų individualiam administraciniam aktui, ir siekiant realiai užtikrinti visuomenės ar jos dalies teisę į švartą bei saugią

aplinką. Taip pat teismas pažymėjo, jog, antra vertus, įvardytos teisės nėra absoliučios ir paneigiančios ūkinių vienetų teisę verstis norima ūkine veikla, todėl turi būti ieškoma balanso tarp šalių konstitucinių teisių. Taigi teismas procesiniuose sprendimuose nepanaikino atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo administracinės procedūros, priešingai negu teigia pareiškėjas. Teismui panaikinus 2014 metų atrankos išvadą, įsiteisėjęs teismo sprendimas sukėlė teises pasekmes ir sugražino proceso šalis į teisinius santykius, buvusius iki 2014 metų atrankos išvados priėmimo.

33.3. PAV įstatymo 7 straipsnio 7 dalis nustato, jog atsakinga institucija, vadovaudamasi Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka ir patvirtintais kriterijais, gali priimti sprendimą pratęsti atrankos išvados galiojimą ne ilgesniam kaip 3 metų terminui per 20 darbo dienų nuo planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) pateikto motyvuoto prašymo dėl atrankos išvados galiojimo pratęsimo, t. y. pareiškėjas nepagrįstai teigia, jog atrankos išvada galioja tik 3 metus, dėl ko teismui panaikinus 2014 metų atrankos išvadą, grįžimas į 2012 metų Informacijos atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo nagrinėjimo procedūrą negalimas.

33.4. Agentūra atsiliepime į skundą nurodė faktines aplinkybes ir pateikė jas pagrindžiančius dokumentus, patvirtinančius, jog Agentūra vertino visą turimą ir naujai pateiktą informaciją, duomenis, nurodytuose teismo sprendimuose nustatytus trūkumus individualiam administraciniam aktui. Pareiškėjas nepateikė jokių pagrindžiančių dokumentų, patvirtinančių, jog Galutinė atrankos išvada priimta remiantis pasenusia, neatitinkančia objektyvios tikrovės, informacija. Dėl nurodytų motyvų pareiškėjo teiginiai laikytini subjektyviais. UAB „Biodegra“ pateikė Agentūrai dokumentuotą informaciją, dokumentus, pagrindžiančius pasikeitusias ar / ir naujas faktines aplinkybes, faktinius duomenis, reikalingus motyvuotam sprendimui priimti.

33.5. Ta aplinkybė, jog teismas nesprenė klausimo dėl atsakingos institucijos Vilniaus RAAD įpareigojimo pakartoti administracinę procedūrą ar grįžti į atitinkamą atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo administracinės procedūros etapą, nereiškia, jog teismo procesiniu sprendimu panaikinus atrankos išvadą kaip nemotyvuotą ir nepagrįstą, planuojamos ūkinės veiklos organizatoriui (užsakovui) ar dokumentų rengėjui apribojama jo teisė kreiptis į valstybės instituciją su prašymu priimti tinkamai motyvuotą atrankos išvadą, t. y. užbaigti administracinę procedūrą teisėtu ir pagrįstu sprendimu. Kita vertus, Agentūra, gavusi tokį prašymą, įgyvendindama gero valdymo principą, teisės aktų reikalavimus turi prievolę atlikti administracinę procedūrą.

33.6. Agentūra Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. balandžio 1 d. nutarimo Nr. 297 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. liepos 28 d. nutarimo Nr. 900 „Dėl įgaliojimų Aplinkos ministerijai ir jai pavaldžioms institucijoms suteikimo“ pakeitimo“ 2 punktu buvo įgaliota vykdyti PAV įstatymo nustatytas atsakingos institucijos funkcijas 2014 m. liepos 1 d. Iki 2014 m. liepos 1 d. nurodytas funkcijas vykdė Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentai. Nurodytais argumentais Agentūra, 2014 metais perėmusi iš Aplinkos ministerijos regionų aplinkos apsaugos departamentų dokumentus ir bylas, atsakingos institucijos funkcijų vykdymui neturėjo jokio pagrindo formaliai, biurokратиškai reikalauti iš UAB „Biodegra“ pateikti naują paraišką, kad atsakinga institucija pradėtų administracinę procedūrą.

33.7. Administracinės procedūros atlikimo trukmę lėmė kelis metus vykę teisminiai ginčai.

33.8. 2011 m. birželio 9 d. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 12, 15 straipsnių ir 1, 2, 3 priedų pakeitimo ir papildymo įstatymu Nr. XI-1433 buvo pakeistos 7 straipsnio atitinkamų dalių nuostatos. Taip pat PAV įstatymo 7 straipsnis buvo pakeistas 2017 m. birželio 27 d. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. 1-1495 pakeitimo įstatymu Nr. XIII-529. Atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros atlikimo reikalavimai iš esmės keitėsi nuo 2017 m. lapkričio 1 d. Administracinėje byloje yra pateikti visi rašytiniai dokumentai, teismų sprendimai, jog planuojamos ūkinės veiklos organizatorius (užsakovas) atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūrą buvo pradėjęs iki 2017 m. birželio 27 d. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo Nr. 1-1495 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-529 įsigaliojimo. Agentūra, kol vyko teisminiai ginčai, disponavo Informacija atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo. Nurodytais argumentais nesutiktina su pareiškėjo teiginiais, jog Agentūra siekė išvengti pasikeitusio

teisinio reguliavimo.

33.9. Poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas (UAB „Ekometrija“) 2017 m. gruodžio 20 d. kartu su Agentūrai pateiktais papildomais dokumentais pateikė Poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitą (toliau – ir PVSV ataskaita), kurią 2013 m. kovo mėnesį atliko UAB „Cowi Lietuva“. Šios PVSV ataskaitos priede Nr. 4 pateikti dokumentai anglų kalba. Atlikus poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūras buvo nustatyta sanitarinė apsaugos zona. Ši informacija Agentūrai buvo pateikta, kaip papildoma apie jau atliktas kitas aktualias procedūras. Teismas pagrįstai konstatavo, kad nurodyti trūkumai šiuo atveju negali būti traktuojami kaip taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą bei sprendimo pagrįstumą, pažeidimai ABTĮ 91 straipsnio 1 dalies 3 punkto taikymo prasme.

33.10. Agentūra, priimdama Galutinę atrankos išvadą, be kitų dokumentų, vertino ir atsižvelgė į įsiteisėjusius teismų procesinius sprendimus. Teismas skundžiamame sprendime pagal byloje pateiktus rašytinius įrodymus pagrįstai įvertino ir nustatė faktines aplinkybes, jog Agentūrai 2017 m. gruodžio 20 d. buvo pateikta papildoma informacija.

33.11. Teismas pagrįstai konstatavo, jog pareiškėjas nepagrįstai teigė, kad Agentūra nenagrinėjo, iki kokių konkrečių kiekių planuojama plėsti atliekų perdirbimą ir tvarkymą. Konkretūs kiekiai buvo nurodyti planuojamos ūkinės veikos poveikio aplinkai vertinimo atrankai pateiktuose dokumentuose, visa kita UAB „Biodegra“ veikla liko nepakitusi. UAB „Biodegra“ galimi perdirbti atliekų kiekiai buvo nustatyti tiek anksčiau galiojusiam TIPK leidime Nr. 4.7-V-02-ŠV-1, tiek 2014 m. lapkričio 17 d. išduotame TIPK leidime, kuris buvo išduotas pagal PAV atrankoje nagrinėtus atliekų kiekius. Teismas pagrįstai konstatavo, jog pareiškėjas taip pat nepagrįstai teigė, kad priimant Galutinę atrankos išvadą nenurodytas bendras ūkinės veiklos metu susidarančių pavojingų atliekų kiekis, laikomas vienu metu, taip pat nenurodytas per metus susidarančių pavojingųjų atliekų kiekis. Vykdamt administracinę procedūrą, susijusią su TIPK leidimų išdavimu ar pakeitimu, reikia nurodyti didžiausius leidžiamus laikyti vienu metu atliekų kiekius, o ne per metus susidarančius atliekų kiekius. Byloje nustatyta, kad Atrankos informacijos 4 lentelėje „Įmonėje tvarkomos ir susidarančios atliekos“ buvo nurodytas didžiausias kiekvieno srauto atliekų tvarkymo metu susidariusių atliekų (iki veiklos išplėtimo) įmonėje laikomas kiekis ir kiek jų bus laikoma po susidarymo.

33.12. Teismas teisėtai ir pagrįstai konstatavo, jog pareiškėjas nepagrįstai nurodo, kad UAB „Biodegra“ turi teisę tęsti ENTP ardymo veiklą, ir pažymėjo, kad bet kokią atliekų tvarkymo veiklą įmonė gali vykdyti tik turėdama išduotą TIPK leidimą. UAB „Biodegra“ neturi TIPK leidimo ENTP ardymo veiklai, todėl tokios veiklos vykdyti ar tęsti negali.

33.13. Teismas pagrįstai pažymėjo, jog Agentūros nagrinėtoje Atrankos informacijoje nurodyta, kad išplečiamas naftos produktais užterštų atliekų sąrašas bei kiekiai. Išplėtus atliekų sąrašą detalizuotas šių atliekų tvarkymas ir atskirti bei detalizuoti biologinis ir fizikinis atliekų valymo būdai. Detalūs atliekų tvarkymo būdai yra aprašyti Atrankos informacijoje, su kuria suinteresuota visuomenė PAV procedūrų metu galėjo susipažinti bei teikti savo pasiūlymus. Atrankos informacijoje (15, 16 p.) nurodyta, jog valymo būdu numatoma išvalyti apie 3 000 t per metus naftos produktais užteršto vandens, naftos mišinių. Atrankos informacijoje detaliai aprašytas kiekvieno atliekų srauto tvarkymo procesas. Agentūra pagal dokumento rengėjo pateiktą Atrankos informaciją, pateiktus papildomus dokumentus įvertino UAB „Biodegra“ ūkinės veiklos poveikį aplinkai vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais.

33.14. Agentūrai, Vilniaus RAAD funkcijų perėmėjai, Vilniaus RAAD buvo perdavęs VŠĮ „Aplinkos vertinimo projektai“ 2013 m. gruodžio 5 d. raštu Nr. AVP-222 pateiktą informaciją atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo ir kt. dokumentus. Agentūra, gavusi pateiktą papildomą informaciją dėl UAB „Biodegra“ ūkinės veiklos pajėgumų keitimo, atliko atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo administracinę procedūrą pagal PAV įstatymo redakciją, galiojusią iki 2017 m. lapkričio 11 d., visapusiškai įvertinusi informaciją, priėmė 2017 metų atrankos išvadą. 2018 m. vasario 14 d. įvyko 2017 m. atrankos išvados persvarstymas. Atrankos išvados dėl UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų keitimo poveikio aplinkai vertinimo persvarstymo 2018 m. kovo 30 d. protokole Nr. A7-10 išdėstyti posėdyje aptarti klausimai ir priimti nutarimai dėl papildomos

informacijos (įrodymų) gavimo. 2017 metų atrankos išvada ir Galutinė išvada yra paskelbtos Agentūros interneto svetainėje.

33.15. Vykdamas įsiteisėjusį teismo sprendimą ir siekiant priimti motyvuotą, atitinkantį VAI 8 straipsnyje nurodytus bendruosius reikalavimus individualiam administraciniam aktui, sprendimą, atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūra pradėta ir atlikta, o atrankos išvada yra priimta jau vykdomai ūkinei veiklai. Atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo tikslas – nustatyti, ar privaloma atlikti konkrečios, o ne įmanomos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimą (Įstatymo 7 str. 2 d.), kurios (konkrečios ūkinės veiklos) masto kontrolė nėra sudėtinga. Atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo metu buvo įvertinta, ar pasikeitė Bendrovės veiklos pobūdis, mastas, gretimybės palyginus su 2014 metais buvusia situacija.

33.16. UAB „Biodegra“ ūkinę veiklą Žemės sklype vykdo nuo 2003 m. gruodžio 30 d. Agentūros atsiliepime į skundą pateikta išsami informacija apie su Bendrovės ūkinės veiklos tvarkomų atliekų tvarkymu ir tvarkymo veiklų plėtimu susijusios poveikio aplinkai vertinimo procedūrų atlikimą. Nurodytos aplinkybės taip pat buvo įvertintos ir nustatytos Vilniaus apygardos administracinio teismo įsiteisėjusiu 2016 m. spalio 20 d. sprendimu ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. vasario 14 d. nutartimi administracinėje byloje Nr. A-2549-556/2017.

33.17. Pareiškėjas netinkamai interpretuoja Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. sausio 25 d. įsakymu Nr. D1-57 patvirtintų Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aplinkosauginių reikalavimų 7 punktą. PAV įstatymo 3 straipsnio 5 dalis numato, kas sudaro planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo procesą.

33.18. Pareiškėjas nepagrįstai klaidina teismą, teigdamas, jog teismo motyvas, jog byloje nebuvo pateikta UAB „Ekopaslauga“ specialistų kvalifikaciją pagrindžiančių įrodymų, pareiškėjo pusei buvo šurprizinis. Teismo posėdyje tretieji suinteresuotieji asmenys tokius motyvus nurodė ir jais bylos nagrinėjimo metu rėmėsi.

33.19. Pareiškėjas nepateikė jokių konkrečių duomenų apie reiškinį, veiksnį ar duomenų rezultatus, galinčius daryti įtaką atrankos rezultatams, nepagrindė, jog priimant atrankos išvadą dėl poveikio aplinkai vertinimo buvo padaryti teisės pažeidimai. Pagal suformuotą Europos Teisingumo Teismo praktiką sprendimai gali būti panaikinti dėl procedūrinių pažeidimų tik tais atvejais, kai neatliktas poveikio aplinkai vertinimas arba pirminis tyrimas ir kai pareiškėjas įrodo, kad procedūriniai pažeidimai priežastiniu ryšiu susiję su priimto sprendimo turiniu (Europos Teisingumo Teismo sprendimas byloje C-72/12 *Gemeinde Altrip ir kt.*, EU:C:2013:712, 53 p.; 2015 m. spalio 15 d. sprendimas byloje C-137/14).

33.20. Agentūra Galutinėje išvadoje išnagrinėjo iki kokių konkrečių kiekių planuojama plėsti atliekų perdirbimą, tokių duomenų pagrindu buvo nustatyti ribinių kvapų ir teršalų, triukšmo dydžiai, kvapų, teršalų, triukšmo ribinių dydžių modeliavimas atliktas maksimaliais planuojamais atliekų kiekiais ir esant nepalankioms oro meteorologinėms sąlygoms. Galutinėje išvadoje pateikta išsami duomenų analizė. Agentūra, bendrai įvertinusi, jog Bendrovės ūkinė veikla laikytina negalintia reikšmingai paveikti aplinkos, priėmė teisėtą Galutinę išvadą.

34. Trečiasis suinteresuotas asmuo UAB „Biodegra“ atsiliepime į apeliacinį skundą prašo Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. balandžio 10 d. sprendimą palikti nepakeistą, o apeliacinį skundą atmesti; priteisti iš pareiškėjo visas turėtas bylinėjimosi išlaidas. Trečiasis suinteresuotas asmuo atsiliepime į apeliacinį skundą nurodo, kad:

34.1. Pareiškėjas visiškai nepagrįstai nurodo, kad ginčijama Galutinė atrankos išvada buvo dar vienas administracinis sprendimas toje pačioje procedūroje.

34.2. Agentūra atliko visą atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūrą, kaip tai yra numatyta PAV įstatymo 7 straipsnyje (redakcija, kuri galiojo iki 2017 m. lapkričio 1 d.).

34.3. Įsiteisėjus teismų sprendimams dėl 2014 metų atrankos išvados panaikinimo, šalys buvo grąžintos į teisinius santykius buvusius iki 2014 metų atrankos išvados priėmimo. Atsižvelgiant į tai, vykdamas administracinę atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūrą, buvo taikoma PAV įstatymo redakcija, galiojusi iki 2017 m. lapkričio 1 d.

34.4. Pareiškėjas, teigdamas, kad buvo pažeista procedūra, nenurodo, kokios konkrečiai PAV

įstatymo 7 straipsnio nuostatos buvo pažeistos.

34.5. Atrankai pateiktų dokumentų teisėtumas ir galiojimas negali būti siejamas su galutinės atrankos išvados galiojimu, kadangi pagal PAV įstatymo 7 straipsnio 7 dalį galutinė atrankos išvada dėl poveikio aplinkai vertinimo galioja 3 metus nuo atrankos išvados viešo paskelbimo dienos. Galutinės atrankos išvados galiojimas nėra siejamas su administracinei procedūrai pateiktų dokumentų galiojimu.

34.6. Pareiškėjas nepagrįstai nurodo, kad administracinė procedūra truko ilgiau nei 5 metus. Vykstant ginčams teisme jokia administracinė procedūra nevyko ir negalėjo vykti.

34.7. Priimant Galutinę atrankos išvadą, buvo atlikta poveikio aplinkai vertinimo atrankos procedūra, nepažeidžiant PAV įstatymo 7 straipsnio reikalavimų bei Metodinių nurodymų. Vadovaujantis paminėto PAV įstatymo 7 straipsnio nuostatomis (ir nepažeidžiant šiame straipsnyje numatytų terminų) buvo priimta Galutinė atrankos išvada.

34.8. Vykdam administracinę procedūrą buvo nagrinėjama anksčiau (2012 metais) pateikta informacija atrankai, kuri buvo nepasikeitusi (pvz., informacija apie UAB „Biodegra“ nuosavybės teise valdomus žemės sklypus). Kita dalis informacijos 2017 metais buvo surinkta ir pateikta papildomai. Priimant 2017 metų atrankos išvadą ir Galutinę atrankos išvadą, buvo vertinama tiek 2012 metais pateikta informacija (kuri nebuvo pasikeitusi), tiek 2017 metais papildomai pateikta aktuali informacija atrankai. Pavyzdžiui, 2012 metais pateiktoje informacijoje atrankai buvo nurodyta, kad vyksta SAZ procedūros, o 2017 m. gruodžio 20 d. papildomai Agentūrai buvo pateiktas 2016 m. balandžio 14 d. Širvintų rajono savivaldybės administracijos įsakymas, kuriuo buvo nustatyta sanitarinė apsaugos zona.

34.9. Aplinkos apsaugos agentūrai, Vilniaus RAAD funkcijų perėmėjai, Vilniaus RAAD buvo perdavęs VšĮ „Aplinkos vertinimo projektai“ 2013 m. gruodžio 5 d. raštu Nr. AVP-222 pateiktą atrankos informaciją dėl poveikio aplinkai vertinimo ir kt. dokumentus. Agentūra, gavusi pateiktą papildomą informaciją dėl UAB „Biodegra“ ūkinės veiklos pajėgumų keitimo, atliko atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo administracinę procedūrą ir priėmė 2017 metų atrankos išvadą, o vėliau tęsdama administracinę procedūrą priėmė Galutinę atrankos išvadą.

34.10. Pareiškėjas dalyvavo 2017 metų atrankos išvados persvarstymo procedūroje ir kartu su 2018 m. vasario 1 d. raštu nepateikė jokių pastabų dėl angliškai parengtų dokumentų vertimo į lietuvių kalbą. Be to, nagrinėjant bylą teisme Agentūros atstovai paaiškino, kad anglų kalba pateiktų dokumentų turinys institucijos darbuotojams buvo suprantamas. Teismas visiškai pagrįstai nurodė, kad pareiškėjo nurodyti trūkumai dėl anglų kalba pateiktų dokumentų vertimo negalėjo turėti esminės reikšmės Galutinės atrankos išvados teisėtumui.

34.11. 2014 metų atrankos išvados motyvai ir Galutinės atrankos išvados motyvai nesutampa. Agentūra, priimdama Galutinę atrankos išvadą, ją papildomai motyvavo. Papildomi motyvai yra aiškiai išdėstyti ir nurodyti Galutinės atrankos išvados 9.2, 9.4, 9.6, 9.7, 9.8, 9.9 punktuose ir pan.

34.12. Pareiškėjas nepagrįstai nurodo, kad pagal Galutinę atrankos išvadą UAB „Biodegra“ turi galimybę vykdyti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ardymo veiklą. Išnagrinėtoje administracinėje byloje buvo nustatyta, kad Galutinė atrankos išvada yra susijusi tik su planuojamu išplėsti tvarkomų naftos produktais užterštų, naftos, naftos mišinių, naftos atliekų sąrašų ir didinant įmonėje tvarkomų naftos produktais užterštų atliekų kiekius. Kadangi šiuo atveju buvo numatytas tik UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų išplėtimas, iš esmės tik tuo tikslu ir buvo atlikta (galėjo būti atlikta) atranka dėl poveikio aplinkai vertinimo. Atrankos informacijoje buvo aiškiai nurodyta, jog UAB „Biodegra“ planuoja nutraukti eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ardymo veiklą, tai patvirtina ir Atrankos informacijos 4 lentelė, kurioje prie planuojamų vykdyti veiklų eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ardymo veikla nenurodyta.

34.13. Pareiškėjas nepagrįstai ginčija teismo išvadą dėl to, kad priimant Galutinę atrankos išvadą buvo išnagrinėta iki kokių konkrečių kiekių planuojama plėsti atliekų perdavimą ir tvarkymą. Konkretūs kiekiai buvo aiškiai nurodyti planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atrankai pateiktuose dokumentuose, kurie ir buvo nagrinėjami Agentūroje. Visa kita įmonės UAB „Biodegra“ veikla (susijusi su atliekų tvarkymu) liko nepakitusi.

34.14. Pareiškėjas nepagrįstai nurodo, kad priimant Galutinę atrankos išvadą nebuvo įvertinti visi taršos šaltiniai ir teršalų kiekiai. Atrankos informacijoje nurodyta, kad bus išplečiamas tik naftos produktais užterštų atliekų sąrašas bei kiekiai. Galutinė atrankos išvada buvo priimta detaliam įvertinimui visus svarbius faktorius ir aplinkybes, kurios turėjo būti vertinamos pagal PAV įstatymą ir kitus teisės aktų reikalavimus.

34.15. Pareiškėjas taip pat nepagrįstai ginčija atliktą oro ir kvapų taršos modeliavimo pagrindumą. Pareiškėjas, nurodydamas tariamus pažeidimus, nepagrindė, kokie konkrečiai teisės aktai (teisės normos) buvo pažeisti.

34.16. Pareiškėjo teiginiai, kad NVSC neatliko savarankiško vertinimo ir kad šiam centrui nebuvo pateikti įvesties duomenys, prieštarauja administracinėje byloje surinktiems įrodymams. Nagrinėjant bylą buvo nustatyta, kad už sveikatos apsaugą atsakingas poveikio aplinkai vertinimo subjektas įvertino tiek kvapų matavimų rezultatus, tiek įvesties duomenis, tiek kvapų sklaidos rezultatus. Apie tai yra pažymėta ir Galutinėje atrankos išvadoje.

34.17. 2016 m. gruodžio 9 d. UAB „Ekopaslauga“ išvada nebuvo susijusi su administracinės bylos nagrinėjimo ginčo dalyku (ginču dėl Galutinės atrankos išvados teisėtumo). Paminėtoje 2016 m. gruodžio 9 d. išvadoje yra vertinamos 2011 metų oro taršos šaltinių ir iš jų išmetamų teršalų inventorizacijos ataskaitos. Šioje byloje atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo administracinės procedūros metu buvo vertinami 2017 metų duomenys, todėl pareiškėjo pateikti 2011 metų duomenys (ir jų pagrindu priimta 2016 m. gruodžio 9 d. UAB „Ekopaslauga“ specialistų išvada) nebuvo susiję su šios administracinės bylos nagrinėjimo dalyku.

34.18. Priimant Galutinę atrankos išvadą, Agentūra neturėjo teisinio pagrindo ir nerevizavo anksčiau vykdant atliekų tvarkymo veiklą priimtų administracinių aktų (ankstesnių atrankų dėl poveikio aplinkai vertinimo dokumentų ir pan.). Būtent dėl to Vilniaus apygardos administracinis teismas 2019 m. kovo 7 d. nutartimi atmetė pareiškėjo prašymą įpareigoti Agentūrą pateikti nuo 1996 m. rugpjūčio 30 d. priimtus sprendimus dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, kadangi prašoma išreikalauti informacija neatitiko sąsajumo reikalavimo, t. y. nebuvo susijusi su šios administracinės bylos dalyku.

34.19. Pareiškėjas administracinėje byloje nepateikė jokių įrodymų (matavimų, skaičiavimų ar kitų duomenų), kad ginčijama Galutinė atrankos išvada ir UAB „Biodegra“ vykdoma atliekų tvarkymo veikla pažeidžia jo, kaip fizinio asmens, teises į saugią ir sveiką aplinką. Pareiškėjui priklausantis ūkinis pastatas, esantis Kukaveičio g. 1A, Gudulinės k., Širvintų r., yra nutolęs 2,34 km nuo veiklos vykdymo teritorijos, t. y. nuo UAB „Biodegra“ gamybinės bazės. Pareiškėjo ūkio pastatas net nepatenka į modeliuojamą plotą (kuris yra 2 km ilgio ir 2 km pločio). Pareiškėjo žemės sklypas su ūkio pastatu net neturėtų būti vertinami kaip gyvenamoji aplinka, nes joje nėra gyvenamųjų patalpų. Pagal turimus Nekilnojamojo turto registro duomenis nurodytoje vietoje stovi tik pareiškėjui priklausantis ūkinis pastatas (pastatas – pagalbinis ūkio pastatas su pirties patalpomis), o ne gyvenamasis namas. Pareiškėjas nėra suinteresuota visuomenė ir neturi teisės ginti visuomenės ir (ar) viešojo intereso. Pareiškėjas į teismą nepagrįstai kreipėsi, turėdamas tikslą ne apginti savo tariamai pažeistas teises, o neteisėtai pasipelninti UAB „Biodegra“ sąskaita.

35. Trečiasis suinteresuotas asmuo UAB „Ekometrija“ atsiliepime į apeliacinį skundą prašo atmesti apeliacinį skundą ir Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. balandžio 10 d. sprendimą palikti nepakeistą; priteisti iš pareiškėjo visas jo turėtas bylinėjimosi išlaidas. Trečiasis suinteresuotas asmuo atsiliepime į apeliacinį skundą nurodo, kad:

35.1. Galutinė atrankos išvada teismų sprendimais buvo panaikinta tik todėl, kad ji buvo nepakankamai motyvuota. UAB „Ekometrija“, kaip poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjas, teikė Agentūrai dokumentus, susijusius su atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros atlikimu (pagal iki 2017 m. lapkričio 1 d. galiojusią įstatymo redakciją – PAV įstatymo 2 str. 4 d.). Agentūra, vykdydama teismų sprendimus, turėjo pagrindą 2017–2018 metais atlikti poveikio aplinkai vertinimo atrankos administracinę procedūrą ir priimti naują (išsamiai motyvuotą) atrankos išvadą dėl UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų keitimo poveikio aplinkai vertinimo.

35.2. Šiuo konkrečiu atveju Agentūra pagrįstai, priimdama Galutinę atrankos išvadą, taikė

PAV įstatymo redakciją, kuri galiojo iki 2017 m. lapkričio 1 d. Pagal PAV įstatymo Nr. I-1495 pakeitimo įstatymo (TAR, 2017 m. liepos 5 d., Nr. 2017-11562) 2 straipsnio 3 dalį įstatymo normos, reglamentuojančios atranką dėl poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio aplinkai vertinimą, taikomos procedūroms, pradėtoms įsigaliojus šiam įstatymui. Įsiteisėjus teismų sprendimams (teismų sprendimai įsiteisėjo 2017 m. vasario 14 d.) dėl 2014 metų atrankos išvados panaikinimo, šalys buvo grąžintos į teisinius santykius, buvusius iki 2014 metų atrankos išvados priėmimo. Atsižvelgiant į tai, vykdant administracinę atrankos dėl PAV procedūrą, visiškai pagrįstai buvo taikoma PAV įstatymo redakcija, galiojusi iki 2017 m. lapkričio 1 d.

35.3. Administracinė procedūra vyko ne 5 metus (kaip nurodo pareiškėjas), bet nuo 2012 metų iki 2014 m. kovo 24 d. (kuomet buvo priimta 2014 metų atrankos išvada) ir nuo 2017 m. gruodžio 20 d. (UAB „Biodegra“ kreipėsi į Agentūrą dėl atrankos išvados priėmimo, vykdant įsiteisėjusį teismo sprendimą). UAB „Ekometrija“ 2017 m. gruodžio 20 d. pateikė dokumentus atrankai, kurie buvo reikšmingi, vykdant įsiteisėjusį Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. spalio 20 d. sprendimą iki 2018 m. gegužės 24 d. (iki buvo priimta šioje administracinėje byloje ginčijama Galutinė atrankos išvada).

35.4. Agentūra atliko visą atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo administracinę procedūrą, kaip tai yra numatyta PAV įstatymo (iki 2017 m. lapkričio 1 d. galiojusioje redakcijoje) 7 straipsnyje. Pagal PAV įstatymo 7 straipsnio redakciją, galiojusią iki 2017 m. lapkričio 1 d., buvo numatyta sudėtingesnė atrankos poveikio aplinkai vertinimo procedūra, negu ji yra numatyta šiuo metu galiojančioje PAV įstatymo 7 redakcijoje. Pagal šiuo metu galiojančias atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūros taisykles nebėra atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo persvarstymo stadijos, kaip tai buvo numatyta PAV įstatymo 7 straipsnio 9 dalyje (iki 2017 m. lapkričio 1 d. galiojusioje įstatymo redakcijoje). Šiuo metu vykdant administracinę planuojamos ūkinės veiklos procedūrą yra nustatyta paprastesnė informacijos apie planuojamą atlikti atrankos procedūrą paskelbimo suinteresuotai visuomenei tvarka. Dėl nurodytų argumentų, nepriklausomai, pagal kokią PAV įstatymo 7 straipsnio redakciją buvo atlikta atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūra, pareiškėjo teisės ir teisėti interesai nebuvo ir negalėjo būti pažeisti.

35.5. Nedidelės dalies dokumentų pateikimas anglų kalba negalėjo turėti jokios reikšmės Galutinės atrankos išvados teisėtumui ir pagrįstumui. UAB „Ekometrija“, kaip dokumentų rengėja, 2017 m. gruodžio 20 d. kartu su Agentūrai pateiktais papildomais dokumentais pateikė PVSV ataskaitą, kurią 2013 m. kovo mėnesį atliko UAB „Cowi Lietuva“. Šios PVSV ataskaitos priede Nr. 4 pateikti dokumentai buvo anglų kalba. Įstatymas ne visus procedūrinius pažeidimus vertina kaip lemiančius priimto administracinio akto neteisėtumą. Nežymūs, neesminiai atitinkamo individualaus administracinio akto priėmimo procedūros pažeidimai, kurie neturi jokios įtakos sprendimo pagrįstumui, teismų praktikoje paprastai nelaikomi pagrindu pripažinti sprendimą neteisėtu ir jį panaikinti. Be to, pareiškėjas, susipažinęs su atrankos medžiaga ir 2018 m. vasario 1 d. teikdamas prašymą dėl atrankos išvados persvarstymo Aplinkos apsaugos agentūrai, neturėjo jokių pastabų dėl atrankos medžiagoje esančių dokumentų anglų kalba.

35.6. Vykdant administracinę procedūrą buvo nagrinėjama anksčiau (2012 metais) pateikta informacija atrankai, kuri buvo nepasikeitusi. Visa kita informacija atrankai 2017 metais buvo surinkta ir pateikta iš naujo. UAB „Ekometrija“ informaciją Agentūrai teikė kartu su 2017 m. gruodžio 20 d. raštu, taip pat 2018 m. balandžio 10 d. ir 2018 m. gegužės 18 d. raštais. Nėra pagrindo sutikti su apeliacinio skundo argumentu, kad informacijoje atrankai buvo pateiktas 2011 metų teminis žemėlapis, kuris turėjo būti ne senesnis kaip 5 metų. UAB „Ekometrija“ kreipėsi į Agentūrą dėl foninio teritorijos užterštumo ir buvo gautas 2017 m. gruodžio 11 d. atsakymas „Dėl UAB „Biodegra“ foninių koncentracijų“, kad aplinkos užterštumui įtakos turinčių naujų fabričių (naujų įmonių) neatsirado. Taip pat nebuvo pakitę duomenys, susiję su naujai atsiradusiomis gyvenvietėmis (pavieniais gyvenamaisiais namais). Paminėto Agentūros 2017 m. gruodžio 11 d. rašto pateikimo būtinybė iškilo, susipažinus su pareiškėjo apeliaciniu skundu (nagrinėjant bylą teisme pareiškėjas nebuvo nurodęs argumentų dėl pateiktų žemėlapių aktualumo).

35.7. Agentūrai buvo pateikta visa reikalinga informacija atrankai, kaip tai yra numatyta

Metodiniuose nurodymuose (informaciją atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo pateikė VšĮ „Aplinkos vertinimo projektai“). Vėliau, vykdant įsiteisėjusį Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. spalio 20 d. sprendimą, UAB „Ekometrija“ teikė papildomus dokumentus, susijusius su planuojamos ūkinės veiklos sanitarinės apsaugos zonų ribų nustatymu, su planuojama ūkine veikla susijusio kvapo poveikio artimiausių gyvenamųjų teritorijų gyventojams, informaciją apie vietos ypatumų, masto, pobūdžio ir kitus pasikeitimus, įvykusius iki 2017 m. gruodžio mėnesio. UAB „Ekometrija“, kaip dokumentų rengėjas, pateikė visus dokumentus, kurie buvo reikalingi, vykdant atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo atrankos procedūrą.

35.8. Galutinė atrankos išvada buvo priimta, vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, kurie nedraudžia įmonei, kuri vykdo veiklą, kreiptis dėl poveikio aplinkai vertinimo atrankos veiklos praplėtimui (pajėgumų keitimui). Teikiant informaciją atrankai dėl poveikio aplinkai vertinimo UAB „Biodegra“ vykdė atliekų tvarkymo veiklą. Galutinė atrankos išvada buvo priimta, įvertinus ne teorinius apskaičiavimus, o realius su atliekų tvarkymo veikla susijusius duomenis. Nurodyta faktinė aplinkybė sudarė sąlygas surinkti tikslius įvesties duomenis teršalų ir kvapų sklaidos modeliavimui, kuris buvo atliktas 2017 metais. Atliekant kvapų sklaidos modeliavimą buvo galima atlikti kvapų matavimus faktiškai atliekas tvarkančioje įmonėje. Matavimų rezultatai yra daug tikslesni ir patikimesni negu būtų buvę atlikti teoriniai apskaičiavimai. Galutinė atrankos išvada buvo priimta detalai įvertinus visus svarbius faktorius ir aplinkybes, kurios turėjo būti vertinamos pagal PAV įstatymą ir kitus teisės aktų reikalavimus.

35.9. Bet kokią atliekų tvarkymo veiklą įmonė gali vykdyti tik turėdama išduotą TIPK leidimą. UAB „Biodegra“ neturi TIPK leidimo eksploatuoti netinkamų transporto priemonių ardymo veiklai, todėl tokios veiklos vykdyti ar tęsti negali.

35.10. UAB „Biodegra“ pateiktoje Informacijos atrankai 4 lentelėje „Įmonėje tvarkomos ir susidarancios atliekos“ buvo nurodytas kiekvieno srauto atliekų tvarkymo metu susidariusių atliekų (iki veiklos išplėtimo) įmonėje laikomas didžiausias kiekis, ir kiek jų po susidarymo bus laikoma. Be to, Galutinės atrankos išvados 5 punkte yra nurodyta iki kokių konkrečių kiekių planuojama plėsti atliekų perdirbimą ir tvarkymą.

35.11. Pareiškėjas nepagrįstai teigia, kad teismas kaip įrodymą byloje turėjo vertinti UAB „Ekopaslauga“ specialistų išvadą. 2019 m. sausio 11 d. pareiškėjo teismui pateikti dokumentai (2016 m. gruodžio 9 d. UAB „Ekopaslauga“ specialistų išvada ir kiti susiję dokumentai) nėra susiję su ginčo dalyku. UAB „Ekometrija“ 2017 metais atliko UAB „Biodegra“ teršalų ir kvapų pažeminiame sluoksnyje sklaidos modeliavimą, kuris buvo pateiktas Agentūrai, vykdančiai atranką dėl poveikio aplinkai vertinimo. UAB „Ekometrija“, vertindama UAB „Biodegra“ bazės Medžiukų k. kvapų sklaidą, atliko atliekų aikštelių skleidžiamo kvapo modeliavimą pagal akredituotos Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos atliktų kvapų matavimų rezultatus (2017 metais). Modeliuojant kvapų sklaidą 2017 metais buvo vertinama pati nepalankiausia padėtis, t. y. priimant, kad vienu metu visos atliekų aikštelės yra maksimaliai užpildytos, o kvapų emisijos vyksta iš visų metų. Dėl to 2016 m. gruodžio 9 d. specialistų išvadoje vertintas anksčiau atliktas teršalų ir kvapų sklaidos modeliavimas yra nesusijęs su Galutine atrankos išvada (šios išvados pagrįstumu).

35.12. Agentūra visiškai pagrįstai rengdama procedūrinį dokumentą – Atrankos informacijos argumentuotą įvertinimą – šiame dokumente nurodytus kriterijus vertino kaip nereikšmingus ir nelemiančius poveikio aplinkai vertinimo. UAB „Ekometrija“ atlikto modeliavimo (teršalų ir kvapų modeliavimo duomenys, triukšmo matavimo rezultatai) duomenys parodė, kad ribinės vertės (nustatytos teisės aktuose) nebus viršijamos. Oro taršos ir kvapų skaičiavimai, kuriuos atliko UAB „Ekometrija“, buvo atliekami nemažinant maksimalios momentinės emisijos rodiklių. Siekiant įvertinti maksimalius oro taršos rodiklius ir atliekant pakartotinai aplinkos oro taršos modeliavimą, buvo vadovujamasi Aplinkos oro taršos šaltinių inventorizacijos duomenimis (kuri buvo parengta ir suderinta su Agentūra 2015 metais). Inventorizacijos ataskaitoje teršalų emisijos nebuvo mažinamos dėl „Gore“ plėvelės ir probiotikų naudojimo, nes tai nenumatyta galiojančiuose teisės aktuose. Atliekant kvapų sklaidos modeliavimą buvo vadovujamasi akredituotos Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos atliktais kvapo koncentracijos matavimų rezultatais, kuomet

nenaudojamos kvapo mažinimo priemonės. Kvapų mėginiai buvo paimti tiesiai nuo atviro atliekų paviršiaus ir kvapų emisiją mažinančios priemonės nebuvo vertinamos. Atliekant kvapų modeliavimą buvo papildomai įvertintas ir inventorizacijos ataskaitoje užfiksuoti oro teršalai (azoto oksidai, sieros dioksidas, lakūs organiniai junginiai), perskaičiavus juos į kvapo vienetus. UAB „Ekometrija“ 2017 metais Agentūrai pateikė papildomą medžiagą, susijusią su teršalų ir kvapų pažeminiame sluoksnyje modeliavimu, kad būtų išsklaidytos bet kokios galimos abejonės. Atsižvelgiant į tai, Agentūra turėjo pakankamai informacijos (duomenų), atlikti atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo procedūrą.

35.13. Pareiškėjo teiginiai, kad nagrinėjant bylą teisme turėjo būti įvertinta ir pasisakyta dėl poveikio aplinkai vertinimo visai UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklai, yra aiškiai nepagrįsti. Iš byloje esančios informacijos matyti, kad UAB „Biodegra“ dabartinės veiklos teritorijoje buvo atliktos PAV procedūros 2002, 2006, 2008, 2011 ir 2014 metais. Šiuo konkrečiu atveju planuojamos ūkinės veiklos atrankos procedūra buvo atliekama konkrečios UAB „Biodegra“ veiklos pajėgumų didinimui (buvo planuojamas tik tvarkomų konkrečios rūšies atliekų kiekių ir sąrašo praplėtimas, susijęs su naftos produktais užterštų atliekų tvarkymu), įvertinus visas įmonėje vykdomas veiklas. Todėl nagrinėjant administracinį ginčą nebuvo jokio pagrindo vertinti 2002, 2006, 2008, 2011 ar 2014 metais atliktų administracinių procedūrų teisėtumo.

36. Trečiasis suinteresuotas asmuo NVSC Vilniaus departamentas atsiliepime į apeliacinį skundą prašo bylą spręsti teismo nuožiūra. Trečiasis suinteresuotas asmuo atsiliepime į apeliacinį skundą nurodo, kad:

36.1. NVSC Vilniaus departamentas planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atrankos procese dalyvauja tik kaip subjektas, atsakingas už sveikatos apsaugą.

36.2. Vykstant 2017 metų atrankos išvados persvarstymui, NVSC Vilniaus departamento atstovė, atsižvelgdama į suinteresuotos visuomenės atstovo nuogaštavimus dėl UAB „Biodegra“ PŪV keliamos taršos, paprašė planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus ar poveikio aplinkai vertinimo dokumentų rengėjo PAV įstatymo nustatyta tvarka Vilniaus departamentui pateikti papildomą informaciją apie atliktą PŪV kvapų modeliavimą ir PŪV kvapų matavimo protokolus, kurie buvo naudojami atliekant PŪV kvapų modeliavimą bei papildomą informaciją apie PŪV transporto srautų vertinimą, ir PŪV triukšmo taršos šaltinių matavimų protokolus, kurie buvo naudojami atliekant triukšmo sklaidos skaičiavimus (toliau – ir Papildoma informacija).

36.3. UAB „Ekometrija“ NVSC Vilniaus departamentui 2018 m. gegužės 11 d. raštu pateikė Papildomą informaciją. Vadovaujantis Papildoma informacija, PŪV skleidžiamas kvapas už PŪV teritorijos ribų ir aplinkinėse gyvenamosiose aplinkose neviršys HN 121:2010 reglamentuojamos 8 OUE/m³ ribinės vertės. Papildomoje informacijoje nurodyta, kad atliekant PŪV kvapų sklaidos modeliavimą buvo vadovujamasi PŪV poveikio visuomenės sveikatai vertinimo ataskaitoje pateikta informacija apie PŪV kvapų taršos šaltinius, taip pat Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos 2017 m. rugsėjo 29 d. kvapo koncentracijos nustatymo protokole Nr. Ch9171/2017-9173/2017 pateiktais PŪV skleidžiamų kvapų tyrimo rezultatais. Pagal pateiktą informaciją, PŪV kvapų sklaidos modeliavimas buvo atliktas ADMS 5 modeliavimo programa, naudojant 2011–2015 metų meteorologinius duomenis. Papildomoje informacijoje taip pat nurodyta, kad PŪV kvapų sklaidos modeliavime buvo vertinamas teorinis pats nepalankiausias scenarijus, esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms, veikiant visiems kvapų taršos šaltiniams vienu metu maksimaliu pajėgumu visus metus 24 valandas per parą. NVSC Vilniaus departamentas, vadovaudamasis PAV įstatymo 7 straipsnio 12 dalimi, pagal kompetenciją įvertinęs Papildomą informaciją, 2018 m. gegužės 17 d. raštu Nr. (10-11 14.3.5 E)2-21011 „Dėl Aplinkos apsaugos agentūros 2017 m. gruodžio 29 d. atrankos išvados dėl poveikio aplinkai vertinimo Nr. (28.1)-A4-13434“, Agentūrai pateikė išvadą, kad PŪV poveikio aplinkai vertinimą atlikti neprivaloma.

36.4. PAV dokumentų rengėjas, vadovaujantis PAV įstatymo 2 straipsnio 4 dalimi, turi turėti aukštąjį išsilavinimą ar kvalifikaciją srities, kuri atitinka rengiamų poveikio aplinkai vertinimo dokumentų ar jų dalių specifiką ir įstatymų nustatyta tvarka atsako už teisingos informacijos (kvapų sklaidos skaičiavimų rezultatų ir kt.), reikalingos atrankai dėl planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo atlikti, pateikimą.

Teisėjų kolegija

k o n s t a t u o j a:

IV.

37. Byloje ginčas kilo dėl atsakovo Agentūros 2018 m. gegužės 24 d. galutinės atrankos išvados dėl UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų keitimo poveikio aplinkai vertinimo Nr. (28.1)-A4-5005, kuria nustatyta, kad UAB „Biodegra“ planuojamai ūkinei veiklai – atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų keitimas – poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

38. Galutinėje atrankos išvadoje nurodyta, kad administracinė procedūra dėl atrankos išvados dėl poveikio aplinkai vertinimo priėmimo atlikta vykdant priimtą Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. spalio 20 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. I-7073-596/2016 ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. vasario 14 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-2549-556/2017, kadangi šiais procesiniais sprendimais buvo panaikinta Vilniaus RAAD 2014 m. kovo 24 d. galutinė atrankos išvada NR. (38-4)-VR-1.7-1299 dėl UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų keitimo poveikio aplinkai vertinimo. Pagal bylos duomenis atsakovas tęsė 2012 metais Vilniaus RAAD pradėtą administracinę procedūrą pagal Bendrovės paraišką, paduotą Vilniaus RAAD, ir VšĮ „Aplinkos vertinimo projektai“ 2012 metais parengtą informaciją atrankai.

39. Įvertinusi atsakovo, kuris perėmė Vilniaus RAAD funkcijas, nurodytus argumentus, dėl kurių buvo tęsiama pradėta administracinė procedūra, minėtų pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesinių sprendimų argumentus, teisėjų kolegija neturi pagrindo pripažinti pagrįstais pareiškėjo argumentų, kad pradėta administracinė procedūra negalėjo būti tęsiama. Pažymėtina, kad pirmosios ir apeliacinės instancijos teismų procesiniuose sprendimuose nėra nurodyta jokių argumentų, kurie suponuotų išvadą, jog administracinė procedūra negalėjo būti tęsiama, o tai, kad procesinių sprendimų rezoliucijose nebuvo suformuluotas įpareigojimas atsakovui pakartoti procedūrą, savaime nereiškia, kad įsiteisėjusiu Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. spalio 20 d. sprendimu buvo užbaigta administracinė procedūra pagal pareiškėjo pateiktą paraišką.

40. Taigi šioje byloje ginčijama Galutinė atrankos išvada buvo priimta po to, kai 2017 m. vasario 14 d. įsiteisėjusiu Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. spalio 20 d. sprendimu buvo panaikinta 2014 m. kovo 24 d. atrankos išvada, iš esmės nustačius, jog ji neatitinka VAI 8 straipsnio reikalavimų. 2014 m. kovo 24 d. atrankos išvadą ginčijo pareiškėjai T.K., L.J ir A.J, nurodydami, kad dėl UAB „Biodegra“ vykdomos veiklos vietos gyventojai patiria didžiulę smarvę ir kitus nuolatinius nepatogumus, susijusius su gyvenamosios aplinkos kokybės pablogėjimu.

41. Iš Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. spalio 20 d. sprendimo turinio matyti, kad pareiškėjų (vietos gyventojų) skundo reikalavimas buvo tenkintas, nurodant, jog Vilniaus RAAD atsižvelgė į visiškai nepagrįstą ir nemotyvuotą Vilniaus visuomenės sveikatos centro (toliau – ir Vilniaus VSC) 2014 m. kovo 10 d. išvadą 12(12.37)-2-3038 ir priėmė galutinę atrankos išvadą, kurios 9.7 ir 9.8 punktuose nurodė iš esmės analogišką, kaip ir Vilniaus VSC rašte išdėstyta, informaciją; Vilniaus RAAD, susipažinęs su Bendrovės vykdoma ūkine veikla, jos pateikta informacija, kurioje nurodyti įmonėje į orą išmetamų teršalų kiekiai, galutinėje atrankos išvadoje neatsižvelgė ir nevertino ginčo planuojamos ūkinės veiklos galimo poveikio visuomenės sveikatai; skundžiamos galutinės atrankos išvados argumentai nepagrįsti išsamia informacija ir pagrįstomis faktinėmis aplinkybėmis apie planuojamos ūkinės veiklos pavojingumą dėl jos pobūdžio, vietos ypatumų ir galimą reikšmingą tikėtiną neigiamą planuojamos ūkinės veiklos poveikį visuomenės sveikatai, kitiems aplinkos elementams, t. y. gyvūnijai ir augalijai, dirvožemiui, žemės paviršiui ir jos gelmėms, orui, vandeniui ir t. t.; Vilniaus RAAD galutinėje atrankos išvadoje pasisakė dėl SAZ ribų (9.8 p.), nurodydamas, kad vyksta PŪV SAZ ribų nustatymo ir tvirtinimo procedūros, tačiau iš esmės tinkamai nepasisakė dėl su PŪV veikla susijusio kvapo poveikio artimiausių gyvenamųjų teritorijų gyventojams, todėl galutinė atrankos išvada laikytina

nepakankamai motyvuota ir aiškia. Sprendime taip pat nurodyta, kad iš Vilniaus VSC 2014 m. kovo 10 d. išvados taip pat nėra aišku, kokia konkreti kvapo koncentracijos vertė gyvenamosios aplinkos ore buvo vertinama, ypač kai Bendrovė planavo ne bet kokių, o organinių biodegraduojančių atliekų tvarkymo veiklos išplėtimą, siekdama per metus perdirbti 101 151 t organinių atliekų (bioskaidžių atliekų ir dumblo), be to, itin ženkliai padidino naftos produktais užterštų pavojingųjų atliekų tvarkymo kiekį (nuo 1 900 t iki 10 700 t per metus), nors ir pasisakyta, kad ji neviršys didžiausios leidžiamos ribinės vertės (8 OUE/m³), joje neįvertinta, kokius kvapo ir oro taršos pokyčius lems plečiama ūkinė veikla atsižvelgiant į organinių junginių skaidymosi trukmę, kokia numatoma kvapo koncentracija, intensyvumas, sklaida ir pan., o tik tam tikro fakto apie kvapo ribinę vertę nurodymas, niekaip neaptariant šio kvapo poveikio artimiausių gyvenamųjų teritorijų gyventojams ir visuomenės sveikatai, Vilniaus VSC išvadoje laikytinas nepakankamu argumentu tam, kad būtų padaryta išvada apie PAV nereikalingumą.

42. Taip pat akcentuotina, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. vasario 14 d. nutartyje, kurioje sutikta su minėtais pirmosios instancijos teismo sprendimo motyvais, konstatuota ir tai, jog 2014 m. kovo 24 d. galutinės atrankos išvados 9.3 punkte pasisakoma apie veiklos vykdymo išplėtimą, tvarkomų atliekų kiekių ir sąrašo išplėtimą, tačiau nenurodoma, kiek ši veikla išsiplės ir kaip aritmetine išraiška pasikeis kiekiai, kodėl jie nelemia poreikio atlikti poveikio aplinkai įvertinimą; 9.1 ir 9.2 punktuose nėra jokio savarankiško atsakingos institucijos vertinimo (motyvacijos); 9.4 ir 9.5 punktuose dėstomi dalykai visiškai nekonkretizuoti ir yra bendro pobūdžio, o pradėtas vykdyti monitoringas ir jau vykdomas kitokio pobūdžio monitoringas (9.6 p.) tai tik aplinkybių konstatavimas, nenurodant, kada įmonės teritorijoje yra pradėtas vykdyti taršos šaltinių išmetamų / išleidžiamų teršalų monitoringas ir koks pastarojo monitoringo tikslas bei kaip jis daro įtaką galutinei atrankos išvadai.

43. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. vasario 14 d. nutartyje pažymėta, kad pareiškėjai T.K., L.J. ir A.J. turi teises į sveiką, švarią ir saugią aplinką bei nuosavybės apsaugą, o tai reiškia ir teisę jas ginti *inter alia* (be kita ko) teisme, įvardytos jų teisės nėra absoliučios ir paneigiančios ūkinių vienetų teisę verstis norima ūkine veikla, todėl turi būti ieškoma balanso tarp šalių konstitucinių teisių.

44. Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į tai, kad Galutinė atrankos išvada yra priimta vykdant aptartus pirmosios ir apeliacinės instancijų teismų procesinius sprendimus, į apeliacinės instancijos teismo išaiškinimą, jog turi būti užtikrinta pareiškėjo T.K. teisė į sveiką, švarią ir saugią aplinką, o Bendrovė turi teisę verstis norima ūkine veikla, pažymi, kad Europos Parlamento ir Tarybos 2008 m. lapkričio 19 d. direktyvoje 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinančioje kai kurias direktyvas nustatyta, jog valstybių pareiga imtis būtinų priemonių užtikrinti, kad atliekų tvarkymas būtų atliekamas nesukeliant pavojaus žmonių sveikatai ir nepakenkiant aplinkai (13 str.). Europos Žmogaus Teisių Teismo (toliau – ir EŽTT) 2019 m. sausio 24 d. sprendime byloje *Cordella ir kt. prieš Italiją*, pareiškimo Nr. 54414/13 ir 54264/15, pažymėta, kad valstybės turi pozityvią pareigą, ypač pavojingos veiklos atveju, nustatyti reglamentavimą, pritaikytą prie konkrečios veiklos ypatumų, ypatingai atsižvelgiant į galinčios kilti rizikos lygį. Šiame reglamentavime privalo būti nustatyti reikalavimai konkrečios veiklos leidimų išdavimui, įrengimui, valdymui, saugumui ir kontrolei, ir jis privalo nustatyti pareigas atitinkamiems asmenims imtis realių priemonių, kad būtų užtikrinta veiksminga apsauga piliečių, kurių gyvybėms gali kilti pavojus dėl slypinčios rizikos (žr., pvz., EŽTT 2004 m. lapkričio 30 d. sprendimą byloje *Oneryildiz prieš Turkiją*, [DK], pareiškimo Nr. 48939/99; 2014 m. liepos 24 d. sprendimą byloje *Brincat ir kt. prieš Maltą*, pareiškimo Nr. 60908/11).

45. Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos (toliau – ir Konvencija) 8 straipsnio pažeidimas gali kilti, kai dėl aplinkos kylanti rizika pasiekia sunkumo lygį, dėl kurio reikšmingai pakenkiama pareiškėjo galimybei mėgautis savo namais ar privačiu ar šeimos gyvenimu. Šio minimalaus lygio vertinimas tokiose bylose yra reliatyvus ir priklauso nuo visų atvejo aplinkybių, tokių kaip nepatogumų intensyvumas ir trukmė bei fizinis ar psichinis poveikis asmens sveikatai ar gyvenimo kokybei (žr., pvz., EŽTT 2005 m. birželio 9 d. sprendimą byloje *Fadeyeva*

prieš Rusiją, pareiškimo Nr. 55723/00; 2011 m. vasario 10 d. sprendimą byloje *Dubetska ir kt. prieš Ukrainą*, pareiškimo Nr. 30499/03; 2011 m. liepos 21 d. sprendimą byloje *Grimkovskaya prieš Ukrainą*, pareiškimo Nr. 38182/03).

46. Konvencijos 8 straipsnis neapsiriboja valstybių įsipareigojimu susilaikyti nuo savavališko kišimosi; be šios negatyvios pareigos gali kilti ir pozityvi pareiga, neatsiejama nuo veiksmingos privataus gyvenimo apsaugos. Bet kuriuo atveju, ar klausimas nagrinėjamas atsižvelgiant į valstybės pozityvią pareigą – imtis protingų ir tinkamų priemonių saugoti asmens teises pagal Konvencijos 8 straipsnio 1 paragrafą, ar atsižvelgiant į valstybės kišimosi pateisinimą pagal 2 paragrafą, taikytini principai yra gan panašūs. Abiem atvejais reikia atsižvelgti į teisingą pusiausvyrą tarp konkuruojančių asmens ir visos bendruomenės interesų, ir bet kuriuo atveju valstybė turi tam tikrą vertinimo laisvę (žr., pvz., EŽTT 1994 m. gruodžio 9 d. sprendimą byloje *Ostra prieš Ispaniją*, pareiškimo Nr. 16798/90; 1998 m. vasario 19 d. sprendimą byloje *Guerra ir kiti prieš Italiją*, pareiškimo Nr. 116/1996/735/932).

47. Veiksmingas naudojimas teise į pagarbą savo namams reikalauja, kad valstybė imtųsi visų pagrįstų ir tinkamų priemonių, reikalingų apsaugoti asmenis nuo didelės žalos jų aplinkai (EŽTT 2009 m. sausio 27 d. sprendimas byloje *Tătar prieš Rumuniją*, pareiškimo Nr. 67021/01), o tai reiškia, kad reikia sukurti teisinę ir administracinę sistemą, kad būtų išvengta tokios žalos, atsižvelgiant į svarbų kontekstą (2019 m. birželio 4 d. sprendimas byloje *Tolić ir kiti prieš Kroatiją*, pareiškimo Nr. 13482/15). Valstybės institucijų sprendimų priėmimo procesas būtinai turi apimti atitinkamus tyrimus ir ataskaitas, kad būtų galima įvertinti ginčijamos veiklos žalą aplinkai (EŽTT 2003 m. liepos 3 s. sprendimas byloje *Hatton ir kiti prieš Jungtinę Karalystę*, pareiškimo Nr. 36022/97). EŽTT yra pabrėžęs visuomenės galimybę susipažinti su atliktų tyrimų ir ataskaitų išvadamis bei informacija, leidžiančia įvertinti visuomenei keliamą pavojų, svarbą (EŽTT 2006 m. lapkričio 2 d. sprendimas byloje *Giacomelli prieš Italiją*, pareiškimo Nr. 59909/00), be to, asmenys taip pat turi turėti galimybę kreiptis į teismą, jei mano, kad sprendimų priėmimo procese nebuvo pakankamai atsižvelgta į jų interesus (EŽTT 2009 m. sausio 27 d. sprendimas byloje *Tătar prieš Rumuniją*, pareiškimo Nr. 67021/01).

48. Šioje byloje nustatyta, kad **Agentūra, gavusi pateiktą papildomą informaciją dėl UAB „Biodegra“ ūkinės veiklos pajėgumų keitimo, atliko atrankos dėl poveikio aplinkai vertinimo administracinę procedūrą ir priėmė 2017 m. gruodžio 29 d. atrankos išvadą Nr. (28.1)-A4-13434 dėl UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumą keitimo poveikio aplinkai vertinimo.** Šioje išvadoje konstatuota, kad UAB „Ekometrija“ 2017 metais atlikto UAB „Biodegra“ aplinkos oro teršalų pažemio koncentracijos sklaidos modeliavimo rezultatai parodė, kad nei vieno teršalo koncentracija aplinkos ore neviršija nustatytų ribinių verčių (7.10 p.); UAB „Ekometrija“ 2017 metais atlikto UAB „Biodegra“ kvapų pažemio koncentracijos sklaidos modeliavimo rezultatai parodė, kad už UAB „Biodegra“ teritorijos ribos kvapo koncentracija nesiekia ribinių verčių, o **projektiniai išmetimų šaltinių parametrai užtikrina pakankamą kvapų sklaidą; vykdoma ūkinė veikla žymesnio poveikio visuomenės sveikatai neturės (7.11 p.). Taip pat konstatuota, kad nustatyta SAZ, kuri sutampa su sklypo riba, Bendrovėje naudojamos oro taršą mažinančios priemonės (spec. plėvelė ir probiotikai) (7.8 ir 7.9 p.).**

49. Širvintų rajono savivaldybės administracija 2018 m. sausio 8 d. rašte Nr. (1-12)-13-198 „Dėl atrankos išvados UAB „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų keitimo poveikio aplinkai vertinimo“, nepritardama minėtai atrankos išvadai ir laikydamosi pozicijos, **jog reikia atlikti PAV, nurodė, kad Širvintų rajono savivaldybės gyventojai susitikimuose su Širvintų rajono savivaldybės tarybos nariais ir Širvintų rajono savivaldybės administracija išsakė pretenzijas dėl iš biodegraduojančių atliekų tvarkytojo UAB „Biodegra“ sklindančios kvapų taršos, kad erzinantys kvapai sklinda aplinkoje 3–5 km atstumu, o tai ypač išryškėjo 2017 metais, kai šaltos ir pasunkėjusios drėgnos oro masės iš viršaus konvektavo erzinantiai nemalonų kvapą turinčias ir sklindančias puvinimo dujas iš UAB „Biodegra“ teritorijos Medžiukų k. Savivaldybės administracijos rašte taip pat nurodyta, kad tuo buvo įsitikinta lankantis Medžiukų, Galinės, Pociūnų, Griciūnų, Klovėnų kaimuose. Rašte konstatuota, kad juntama organinių medžiagų**

irimo kvapų tarša gretimuose kaimuose daro neigiamą įtaką ten gyvenančių žmonių savijautai ir sveikatai, menkina nekilnojamojo turto vertę, kelia diskomfortą ten gyvenantiems žmonėms. Širvintų rajono savivaldybės administracija 2018 m. vasario 20 d. rašte Nr. (6.12)-13-624 taip pat laikėsi pozicijos, kad reikia atlikti PAV.

50. Pareiškėjas T.K. 2018 m. vasario 1 d. pateikė prašymą persvarstyti atrankos išvadą. Pažymėtina, kad 2018 m. kovo 30 d. atrankos išvados persvarstymo posėdžio protokole pareiškėjas įvardijamas kaip suinteresuotos visuomenės atstovas. Pareiškėjas byloje teikė įrodymus, kad jo gyvenamoji aplinka yra Kukaveičio g. 1A, Gudulinės k., Širvintų r., nuo 2011 m. balandžio mėnesio. Iš administracinės procedūros dokumentų matyti, kad atsakovas administracinės procedūros metu nėra nustatęs, jog pareiškėjas nėra suinteresuota visuomenė, turinti teisę ginti savo teisę į sveiką, švarią ir saugią aplinką, visiškai be jokio faktinio ir teisinio pagrindo teikė prašymą ir reiškė pretenzijas dėl UAB „Biodegra“ PŪV bei vykdomos veiklos, o prašymą teikė, siekdamas visiškai kitokių interesų (pvz., siekdamas pasipelnyti UAB „Biodegra“ sąskaita; kt.).

51. Pareiškėjas prašyme nurodė argumentus, susijusius su tuo, kad iš UAB „Biodegra“ pateiktų duomenų apie oro taršos ir kvapų sklaidos modeliavimą nėra aišku, kokie duomenys buvo naudojami skaičiavimams ir neįmanoma jų patikrinti / įvertinti; modeliuojant kvapų sklaidą, turėjo būti vertinami įvairūs atliekų saugojimo / tvarkymo variantai; kad nepakankamai analizuotos gamtos taršos ir kitos rizikos, susijusios su nuotekomis; kad nepagrįstai nurodyta, jog nebus keičiama technologija; kad nevertinti UAB „Cowi Lietuva“ pateikti duomenys apie mirtingumą Širvintų rajone, kad SAZ procedūros buvo vykdomos ne tai veiklai, kuriai išduota atrankos išvada (**SAZ nustatymo procedūros neatliktos naftos produktais užteršto grunto, vandens, dumblo, naftos mišinių ir kitų naftos produktų atliekų, įvairių tirpiklių tvarkymo veikla**); kt. Pareiškėjas laikėsi pozicijos, kad UAB „Biodegra“ veikla daro poveikį visuomenės sveikatai (sąvartyno tvaikas jaučiamas net **Maišiagalos miestelyje (nutolęs nuo UAB „Biodegra“ gamybinės bazės apie 2 km)**).

52. Pažymėtina ir tai, kad pareiškėjas rėmėsi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. balandžio 19 d. nutartyje pateiktais išaiškinimais, jog aplinkybė, ar Vilniaus VSC 2014 m. kovo 10 d. rašte Nr. 12(12.37)-2-3038 išdėstyta išvada dėl didžiausių leidžiamų kvapo koncentracijos ribinių verčių dėl PŪV atlikimo patvirtintai higienos normai yra pagrįsta, laikytina esmine nagrinėjamoje byloje, jos nustatymas yra vienas iš pagrindinių išvadai, ar planuojama ūkinė veikla turės reikšmingą poveikį aplinkai PAV įstatymo 2 straipsnio 8 dalies aspektu byloje, t. y. ir sprendimo dėl būtinumo atlikti PAV aspektu. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016 m. balandžio 19 d. nutartis buvo priimta toje pačioje administracinėje byloje, kurioje yra priimti Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. spalio 20 d. sprendimas ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. vasario 14 d. nutartis.

53. Taigi atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjas tiek teikdamas atsakovui prašymą, tiek ginčydamas Galutinę atrankos išvadą, **siekia apginti jo teisę į sveiką, švarią ir saugią gyvenamąją aplinką, darytina išvada, kad atsakovas turėjo įvertinti ir nustatyti aplinkybes, ar pareiškėjo nurodoma aplinkybė apie UAB „Biodegra“ vykdomos veiklos metu skleidžiamą intensyvių nemalonų kvapą, kuris kenkia pareiškėjo ir vietos gyventojų fizinei ir psichinei sveikatai, yra pagrįsta, jei ši aplinkybė (kartu ir Širvintų rajono savivaldybės administracijos 2018 m. sausio 8 d. rašte Nr. (1-12)-13-198 nurodyta aplinkybė apie gyventojų nusiskundimus) yra pagrįsta, tai ar tokio pobūdžio aplinkos tarša yra pasiekusi ir / ar gali pasiekti (įvertinus tai, kad pareiškėjas siekia didinti atliekų tvarkymo veiklos pajėgumus) tokį sunkumo lygį, dėl kurio yra daromas (gali būti daromas) reikšmingas poveikis pareiškėjo ir vietos gyventojų sveikatai ir / ar gyvenimo kokybei, pažeidžiamas asmenų privatumas, kurį gina Konvencijos 8 straipsnis.**

54. Šiuo aspektu pažymėtina, kad teismų praktikoje yra išaiškinta, jog vadovaujantis PAV įstatymo 7 straipsnio 2, 4–6 dalimis, atsakinga institucija, priimdama atrankos išvadą privalo ne tik atsižvelgti į planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) ar PAV dokumentų rengėjo pateiktą informaciją apie vietą, kurioje numatoma planuojama ūkinė veikla, bei informaciją, apibūdinančią planuojamą ūkinę veiklą, tačiau taip pat išanalizuoti ir įvertinti minėtą informaciją bei išanalizuoti daugelį kitų veiksnių, nurodytų PAV įstatymo 7 straipsnio 6 dalyje, identifikuojant

galimą planuojamos ūkinės veiklos poveikį įvairiems saugomiems gėriams (žr. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2014 m. birželio 2 d. sprendimą administracinėje byloje Nr. A⁸²²-1472/2014; kt.).

53. Nagrinėjamos bylos kontekste akcentuotina, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas yra nurodęs, jog atsakingai institucijai yra nustatyta pareiga priimti motyvuotą galutinę atrankos išvadą, kuri priimama įvertinant PAV įstatymo 7 straipsnio 6 dalies 1 ir 2 punktuose nustatytus kriterijus, o atsakinga institucija, gavusi PAV subjektų pasiūlymus, turi juos įvertinti ir nuspręsti, ar juose nurodyti argumentai yra pagrįsti ir sudaro pagrindą teigti, kad konkrečiu atveju turi būti atliekamas PAV, atkreiptas dėmesys, jog institucijai neužtenka galutinėje atrankos išvadoje konstatuoti, kad tam tikri pasiūlymai yra gauti, tačiau būtina juos įvertinti ir nurodyti, kokie konkrečiai juose nurodyti aspektai leidžia teigti, kad turi būti ar neturi būti atliekamas PAV (žr. 2019 m. sausio 30 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A-3138-822/2019). Šioje nutartyje taip pat konstatuota, kad atsakingos institucijos pareiga argumentuoti galutinę atrankos išvadą (žr. administracinę bylą Nr. A⁵⁵⁶-1424/2014) reiškia, jog atsakinga institucija, priimdama atrankos išvadą dėl PAV atlikimo privalomumo, turi ne tik remtis planuojamos ūkinės veiklos organizatoriaus (užsakovo) ar PAV dokumentų rengėjo pateikta informacija, bet taip pat privalo įvertinti ir kitas aplinkybes, nurodytas PAV įstatymo 7 straipsnio 6 dalyje, taip pat turi būti atsižvelgta į tai, jog suinteresuota visuomenė bei vietos savivaldos institucijos iš esmės nesutiko su planuojama veikla dėl galimo ženkliaus neigiamo ūkinės veiklos poveikio aplinkai bei gyventojams.

55. Teisėjų kolegija, įvertinusi Galutinės atrankos išvados turinį, šioje byloje dalyvaujančių asmenų išsakytus argumentus dėl šios išvados pagrįstumo / nepagrįstumo, teiktus įrodymus, konstatuoja, jog atsakovas išsamiai ir visapusiškai neišnagrinėjo ir neįvertino suinteresuotos visuomenės (pareiškėjo) bei vietos savivaldos institucijos nurodytų aplinkybių, susijusių su UAB „Biodegra“ planuojamų atliekų tvarkymo veiklos pajėgumų keitimu, Bendrovės veiklos galimu ženkliaus neigiamu ūkinės veiklos poveikiu aplinkai ir gyventojams.

56. Taip pat teisėjų kolegija sutinka su pareiškėjo argumentais, kad atsakovas nesilaikė Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. spalio 20 d. sprendime ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. vasario 14 d. nutartyje nurodytų išaiškinimų, susijusių su teisiškai reikšmingų aplinkybių nustatymu ir būtinumu pateikti jų vertinimą išvadoje. Primintina, kad teismų procesiniuose dokumentuose 2014 m. kovo 24 d. atrankos išvada pripažįstant nepagrįsta ir neteisėta buvo nurodyta, kad joje neįvertinta, kokius kvapo ir oro taršos pokyčius lems plečiama ūkinė veikla atsižvelgiant į organinių junginių skaidymosi trukmę, kokia numatoma kvapo koncentracija, intensyvumas, sklaida ir pan., o tik tam tikro fakto apie kvapo ribinę vertę nurodymas, niekaip neaptariant šio kvapo poveikio artimiausių gyvenamųjų teritorijų gyventojams ir visuomenės sveikatai, Vilniaus VSC išvadoje laikytinas nepakankamu argumentu tam, kad būtų padaryta išvada apie PAV nereikalingumą; nenurodyta, kiek pareiškėjo veikla išsiplės ir kaip aritmetine išraiška pasikeis kiekiai ir kodėl jie nelems poreikio atlikti PAV.

54. Atsakovo Galutinėje atrankos išvados 9.2 punkte nurodyta, kad už sveikatos apsaugą atsakingas poveikio aplinkai vertinimo subjektas – NVSC Vilniaus departamentas 2018 m. gegužės 17 d. raštu Nr. (10-11 14.3.5 E) 2-201 pateikė išvadą atsakovui, kad planuojamai ūkinei veiklai poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas, pateikti triukšmo sklaidos skaičiavimai atlikti kompiuterine programa CandaA, kurie rodo, kad planuojamos ūkinės veiklos sukeltas triukšmas neviršys HN 33:2011 „Triukšmo ribiniai dydžiai gyvenamuosiuose ir visuomeniniuose pastatuose bei jų aplinkoje“, reikalavimų; pagal pateiktą kvapo sklaidos modeliavimą ADMS 5 matematinio modeliu, nustatyta, kad kvapo koncentracija ties planuojamos ūkinės veiklos teritorijos ribomis ir artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje ribinių verčių neviršija. Galutinės atrankos išvados 9.7 punkte nurodyta, kad apie tai, jog PAV vertinimo rengėja UAB „Ekometrija“ pateikė papildomą informaciją apie kvapų ir teršalų sklaidos modeliavimo duomenis, taip pat pateikė Nacionalinės visuomenės sveikatos priežiūros laboratorijos atlikto kvapo

protokolą, mėginiai paimti nuo techninio komposto, komposto prieš sijojimą ir naftos produktais užteršto grunto tvarkymo aikštelės, kad skaičiavimo rezultatai parodė, jog maksimali valandos koncentracija taikant 98,08 procentilį apylinkinėse teritorijose sudaro be fono 6,70110 OUE/m³ (0,8 ribinės vertės, kai ribinė vertė 8 OUE/m³); maksimali kvapo koncentracija pasiekama virš komposto prieš sijojimą aikštelės, ji pasiekama 10–20 m atstumu visomis kryptimis nuo taršos šaltinių (tai yra didžiausia koncentracija, kuri susidaro eksploatuojant įrenginius, esant nepalankioms meteorologinėms sąlygoms), t. y. už UAB „Biodegra“ teritorijos ribos kvapo koncentracija nesiekia ribinių verčių, o projektiniai išmetamų šaltinių parametrai užtikrina pakankamą kvapų sklaidą, ūkinė veikla poveikio visuomenės sveikatai neturės.

57. Atsakovas, atsižvelgęs į tai, kad už sveikatos apsaugą atsakingas PAV subjektas (NVSC Vilniaus departamentas) įvertino kvapų matavimų rezultatus, tiek įvesties duomenis, tiek kvapų sklaidos rezultatus, nurodė, jog Širvintų rajono savivaldybės administracijos raštuose išdėstyti motyvai dėl poveikio aplinkai vertinimo privalomumo nelemia poveikio aplinkai vertinimo. Galutinės atrankos išvados 9.8 punkte yra nurodyta, kad atsakovo atliktas modeliavimas parodė, jog duomenys įvesti teisingai ir aplinkos oro teršalų modeliavimo duomenys teisingi, o gautos aplinkos teršalų koncentracijos neviršija nustatytų ribinių verčių.

58. Nors kaip minėta, Galutinėje atrankos išvadoje yra deklaruojama, kad administracinė procedūra atlikta vykdant Vilniaus apygardos administracinio teismo 2016 m. spalio 20 d. sprendimą ir Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2017 m. vasario 14 d. nutartį, tačiau nei 2017 m. atrankos išvadoje, nei Galutinėje atrankos išvadoje nėra išsiaiškinti ir įvertinti duomenys, susiję su vietos gyventojų (iš jų ir pareiškėjo) pretenzijomis dėl skleidžiamo kvapo, t. y. duomenys, kuriuos buvo nurodžiusi Širvintų rajono savivaldybės administracija.

59. Iš Galutinės atrankos išvados turinio apskritai galima daryti išvadą, kad UAB „Biodegra“ vykdoma veikla bei planuojama vykdyti veikla dėl skleidžiamų kvapų jokio neigiamo poveikio vietos gyventojų (iš jų ir pareiškėjo) sveikatai bei gyvenimo kokybei neturi. Ši išvada yra abejotina, nes nepagrįsta jokiais įtikinimais duomenimis (įrodymais).

60. Trečiasis suinteresuotas asmuo UAB „Biodegra“ yra nurodžiusi, kad šalia pareiškėjui priklausančio ūkinio pastato Gudulinės k. yra veikiančios ožkų fermos, iš kurių galbūt ir sklinda kvapai, todėl nėra suprantama, kaip pagalbinio pastato, esančio Gudulinės k., savininko teises pažeidžia ne už 200 m nuo sodybos veikiančios fermos, bet UAB „Biodegra“ už 2,34 km teisėtai vykdoma veikla. Atsakovas apeliacinės instancijos teismo teiktuose rašytiniuose paaiškinimuose nurodė, kad administracinės procedūros metu nebuvo nustatyta, kad būtų buvę pažeistos pareiškėjo teisės į sveiką, švarią ir saugią aplinką, jog pareiškėjui priklausantis ūkinis pastatas, esantis Kukaveičio g. 1A, Gudulinės k., Širvintų r., yra nutolęs 2,34 km nuo UAB „Biodegra“ veiklos vykdymo teritorijos (gamybinės bazės), net nepatenka į modeliuojamą plotą, tačiau šiuo aspektu pažymėtina, kad atsakovas byloje nėra pateikęs įrodymų, kad administracinės procedūros metu buvo nustatyta ir apie tai informuotas pareiškėjas, kad jo pretenzijos dėl UAB „Biodegra“ vykdomos veiklos bei planuojamos veiklos skleidžiamos taršos yra nepagrįstos. Pažymėtina ir tai, kad atsakovas nėra pateikęs įrodymų, susijusių su tuo, jog buvo įvertinta situacija, susijusi su Gudulinės k., UAB „Cowi Lietuva“ yra įvertinusi duomenis, susijusius su Medžiukų k., nors Širvintų rajono savivaldybės administracija yra nurodžiusi ir apie daromą neigiamą poveikį 3–5 km atstumu. Pareiškėjas, remdamasis 2018 metais atliktu pakartotiniu kvapų sklaidos modeliavimu, nurodo, jog maksimali kvapo koncentracija virš rūšiavimo aikštelės, kuri yra šalia Bendrovės sklypo ribos, yra 35,143 OUE/m³.

61. Atsikirtimuose į pareiškėjo procesinius dokumentus akcentuojama, kad buvo vertinami 2017 metų duomenys, atliekant kvapų modeliavimą, nenustatytas joks neigiamas poveikis oro kokybei, kuri yra ypač reikšminga vertinant vietos gyventojų sveikatą ir gyvenimo kokybę. Vertinant šiuos atsikirtimų argumentus, pažymėtina, kad Širvintų rajono savivaldybės administracija nurodė, jog kvapai suintensyvėjo būtent 2017 metais, o Bendrovė deklaruoja, kad naudoja specialias apsaugos priemones, ir darytina išvada, kad atsakovas šiuo aspektu neišnagrinėjo ir neįvertino visų reikšmingų aplinkybių, susijusių su teršalų ir kvapų modeliavimu.

62. Galutinėje atrankos išvadoje visiškai nėra nurodyta jokių konkrečių duomenų, iš kurių būtų galima išsiaiškinti **ir nustatyti, kad buvo įvertinta konkreti Bendrovės planuojama vykdyti veikla, šios veiklos sąveika su anksčiau Bendrovės vykdyta veikla, kokius konkrečius oro taršos šaltinius, teršalus ir jų parametrus, susijusius su kvapų sklaida, tikrino atsakovas**. Atsakovas šioje byloje neteikė ankstesnių Vilniaus RAAD atrankų išvadų dėl pareiškėjo vykdomos veiklos bei administracinės procedūros metu šių išvadų duomenų nevertino, nors atsižvelgiant į tai, kad vietos gyventojai būtent reiškia pretenzijas ir dėl ankstesnės pareiškėjo veiklos, darytina išvada, kad **kompleksiškai vertinant pareiškėjo vykdomą veiklą ir planuojamą veiklą būtų tikslinga išsiaiškinti ir nustatyti, kokie konkretūs duomenys anksčiau buvo vertinami**, nustatant, kad pareiškėjo veikla nekelia pavojaus žmonių sveikatai ir gyvenamajai aplinkai.

63. Atsakovas apeliacinės instancijos teismui nurodė, kad analizavo UAB „Ekometrija“ pateiktus duomenis, papildomai atliko kvapų (amoniako) ir oro taršos modeliavimą naudojant ADMS View programą / matematinį modelį pagal įvesties duomenis, siekdamas įvertinti atlikto modeliavimo duomenų teisingumą; teršalų ir kvapų modeliavimo duomenys (atlikimo data – 2017 metai) pateikti vykdant PAV atrankos procedūrą patvirtina, kad nei vieno teršalo ribinės vertės aplinkos ore nėra viršijamos, kvapo koncentracija aplinkos ore ties įmonės UAB „Biodegra“ teritorijos riba taip pat neviršija ribinių verčių. **Tačiau, kaip minėta, Galutinėje atrankos išvadoje nėra nurodyta jokių konkrečių duomenų šiuo aspektu.**

64. NVSC Vilniaus departamentas 2018 m. gegužės 17 d. raštu Nr. (10-11 14.35E)2-21011 „Dėl Aplinkos apsaugos agentūros 2017 m. gruodžio 29 d. atrankos išvados dėl poveikio aplinkai vertinimo Nr. (28.1)-A4-13434“ informavo Agentūrą, kad pagal pateiktus kvapo sklaidos matematinius modelius nustatyta, jog kvapo koncentracija ties planuojamos ūkinės veiklos teritorijos ribomis ir artimiausioje aplinkoje ribinių verčių neviršija; įvertinus papildomai pateiktą informaciją teikiama išvada, kad planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimas neprivalomas.

65. Galutinės atrankos išvadoje yra nurodyta, kad Agentūra įvertino poveikio aplinkai vertinimo dokumento rengėjo pateiktus sklaidos modeliavimo įvesties duomenis, o už sveikatos apsaugą atsakingas poveikio aplinkai vertinimo subjektas NVSC Vilniaus departamentas įvertino poveikio aplinkai vertinimo dokumento rengėjo pateiktus kvapo sklaidos modeliavimo įvesties duomenis ir rezultatus.

66. Tačiau apeliacinės instancijos teismui buvo pateiktas NVSC Vilniaus departamento 2019 m. birželio mėnesio raštas Nr. (10-11 14.1.2 E)2, kuriame nurodyta, kad **Vilniaus departamentas kvapų sklaidos modeliavimo neatlieka ir rezultatų patikrinti neturi galimybės**, pagal kompetenciją įvertino UAB „Ekometrija“ 2018 m. gegužės 11 d. raštu pateiktą papildomą informaciją apie atliktą UAB „Biodegra“ PŪV kvapų modeliavimą ir PŪV kvapų matavimo protokolus, kurie buvo naudojami atliekant PŪV kvapų sklaidos modeliavimą. Pažymėtina, kad NVSC Vilniaus departamentas taip pat argumentuotai nepaaiškino, kaip buvo nustatyta, kad PŪV skleidžiamas kvapas už PŪV ribų neviršys ribinės vertės, kai maksimali PŪV kvapo koncentracija teritorijoje virš rūšiavimo aikštelės sieks 35,143 OUE/m³.

67. Apibendrinant konstatuotina, kad Galutinė atrankos išvada negali būti pripažinta pagrįsta ir teisėta, nes ji yra nemotyvuota, priimta neįvertinus susidariusios situacijos poveikio aplinkai vertinimo ir poveikio visuomenės sveikatai vertinimo procedūrų kontekste, neįvertinti pareiškėjo ir Širvintų rajono savivaldybės administracijos pateikti argumentai, todėl pareiškėjo apeliacinis skundas tenkinamas, t. y. pirmosios instancijos teismo sprendimas panaikinamas ir priimamas naujas sprendimas – Galutinė atrankos išvada panaikinama.

Dėl bylinėjimosi išlaidų priteisimo

68. Pareiškėjas prašo priteisti bylinėjimosi išlaidas, patirtas tiek pirmosios instancijos teisme, tiek ir apeliacinės instancijos teisme (iš viso 2 850 Eur). Pagal bylos duomenis pareiškėjas už apeliacinį skundą sumokėjo 12 Eur, o advokatui už apeliacinio skundo parengimą 1 050 Eur, už pirmosios instancijos teisme advokato suteiktas teisinės paslaugas pareiškėjas sumokėjo 1 788 Eur,

taip pat byloje yra duomenys, kad pareiškėjas už skundą yra sumokėjęs 22,50 Eur žyminio mokesčio (pareiškėjas buvo sumokėjęs 30 Eur žyminio mokesčio, tačiau pirmosios instancijos teismas 2018 m. rugsėjo 3 d. nutartimi pareiškėjui gražino 7,50 Eur permoką). Tretieji suinteresuoti asmenys UAB „Biodegra“ ir UAB „Ekometrija“ pateikė prašymus priteisti jų patirtas bylinėjimosi išlaidas apeliacinės instancijos teisme.

69. ABTĮ 40 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad proceso šalis, kurios naudai priimtas sprendimas, turi teisę gauti iš kitos proceso šalies savo išlaidų atlyginimą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas nuosekliai laikosi pozicijos, kad priteistinos tik tiesiogiai su teismo procesu susijusios, būtinos, pagrįstos ir suinteresuotos šalies realiai turėtos bylinėjimosi išlaidos (žr. 2012 m. sausio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. AS⁶³-49/2012; 2016 m. gruodžio 7 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eAS-766-520/2016; 2020 m. kovo 1 d. nutartį administracinėje byloje AS-227-415/2020; kt.).

70. Kadangi pareiškėjo apeliacinis skundas tenkintas, todėl pareiškėjas įgijo teisę į bylinėjimosi išlaidų atlyginimą.

71. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo Nr. VIII-1029 25, 41, 42, 66, 70, 84, 97, 127, 132, 133, 138, 143, 144, 153 ir 161 straipsnių pakeitimo įstatymo (2018 m. gruodžio 20 d. įstatymas Nr. XIII-1833) 16 straipsnyje nustatyta, jog bylinėjimosi išlaidų, patirtų bylą nagrinėjant pirmąją instanciją, atlyginimo klausimas administracinėse bylose sprendžiamas iki įstatymo Nr. XIII-1833 įsigaliojimo galiojusia tvarka, kai: 1) pradėtoje ir nebaigtoje nagrinėti pirmąją instanciją byloje nutartis skirti bylą nagrinėti teismo posėdyje yra priimta iki įstatymo Nr. XIII-1833 įsigaliojimo arba 2) įsiteisėjęs pirmosios instancijos teismo sprendimas yra priimtas iki įstatymo Nr. XIII-1833 įsigaliojimo. Iki 2018 m. gruodžio 28 d. galiojusios redakcijos ABTĮ 41 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad prašymai dėl išlaidų atlyginimo, nepaduoti teismui iki bylos nagrinėjimo iš esmės pabaigos, turi būti paduoti teismui ne vėliau kaip per keturiolika kalendorinių dienų nuo sprendimo įsiteisėjimo dienos.

72. Nagrinėjamu atveju pirmosios instancijos teismo sprendimas priimtas 2019 m. balandžio 10 d., tačiau byloje nutartis skirti bylą nagrinėti teismo posėdyje yra priimta iki įstatymo Nr. XIII-1833 įsigaliojimo, todėl teisėjų kolegija išsprendžia pareiškėjo prašymą dėl bylinėjimosi išlaidų, patirtų tiek pirmosios instancijos teisme, tiek apeliacinės instancijos teisme, priteisimo.

73. Pareiškėjui iš atsakovo priteistinas jo sumokėtas žyminis mokestis (34,50 Eur) už skundą ir apeliacinį skundą.

74. Atstovavimo išlaidų atlyginimo klausimas sprendžiamas Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka (ABTĮ 40 str. 5 d.). Teismas, taikdamas CPK 88 straipsnį, pagal realumo, būtinumo ir pagrįstumo kriterijus pripažinęs, kad asmuo turėjo bylinėjimosi išlaidų ir kad jos turi būti apmokamos, pagal CPK 98 straipsnio 2 dalį sprendžia, ar advokatui už teisinę pagalbą civilinėje byloje asmens visa sumokėta suma pripažįstamos bylinėjimosi išlaidomis ir turi būti atlyginamos. Teismui yra suteikta teisė, vadovaujantis sąžiningumo, teisingumo principais bei realumo, būtinumo ir pagrįstumo kriterijais, įvertinti šalių patirtas išlaidas advokato pagalbai apmokėti bei nustatyti jų dydį, kad nebūtų pažeistas šalių lygiateisiškumo principas. Spręsdamas dėl advokato pagalbai apmokėti išleistos išlaidų dalies dydžio, teismas turi vadovautis CPK 98 straipsnio 2 dalimi ir atsižvelgti į tokias aplinkybes: 1) Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2004 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. 1R-85 ir Lietuvos advokatų tarybos 2004 m. kovo 26 d. nutarimu patvirtintose Rekomendacijose dėl civilinėse bylose priteistino užmokesčio už advokato ar advokato padėjėjo teikiamą teisinę pagalbą (paslaugas) maksimalaus dydžio (toliau – ir Rekomendacijos) nurodytus kriterijus; 2) bylos sudėtingumą; 3) advokato darbo ir laiko sąnaudas.

75. Vadovaujantis Rekomendacijų 2 punktu, nustatydamas priteistino užmokesčio už teikiamas teisines paslaugas dydį, teismas atsižvelgia į šiuos kriterijus: bylos sudėtingumą; teisinių paslaugų kompleksiskumą, specialių žinių reikalingumą; ankstesnį (pakartotinį) dalyvavimą toje byloje; būtinybę išvykti į kitą vietovę, negu registruota advokato darbo vieta; ginčo sumos dydį;

teisinių paslaugų teikimo pastovumą ir pobūdį; sprendžiamų teisinių klausimų naujumą; šalių elgesį proceso metu; advokato darbo laiko sąnaudas; kitas svarbias aplinkybes.

76. Teisėjų kolegija, atsižvelgdama į Rekomendacijose nurodytus priteistinus dydžius už advokato teisinę pagalbą pirmosios ir apeliacinės instancijų teismuose, į pareiškėjo atstovo suteiktų paslaugų pobūdį, apimtį ir darbo laiko sąnaudas pirmosios ir apeliacinės instancijų teismuose, ginčo esmę, bylos apimtį, sudėtingumą ir jos procesinę baigtį, vadovaudamasi protingumo, sąžiningumo, teisingumo principais, pareiškėjui priteisia: už patikslinto skundo parengimą, už susipažinimą su dokumentais, pasirengimą bylai nagrinėti ir dalyvavimą teisme – 1764,44 Eur, už apeliacinio skundo parengimą – 1 050 Eur. Apskaitos kortelėje–teisinių paslaugų ataskaitoje taip pat yra nurodyta, kad už kelionę mokėta 23,56 Eur, tačiau ši pinigų suma nėra pagrįsta jokiais įrodymais (skaičiavimais), todėl nepriteistina.

77. Apibendrinus nurodytas aplinkybes konstatuotina, kad pareiškėjui iš atsakovo priteistina 2 826,44 Eur bylinėjimosi išlaidų, patirtų pirmosios ir apeliacinės instancijų teismuose.

78. Trečiųjų suinteresuotų asmenų UAB „Biodegra“ ir UAB „Ekometrija“ prašymai priteisti bylinėjimosi išlaidas netenkintini (ABTĮ 40 str. 1 d.).

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 144 straipsnio 1 dalies 2 punktu, teisėjų kolegija

n u s p r e n d ž i a:

Pareiškėjo T.K. apeliacinį skundą tenkinti.

Vilniaus apygardos administracinio teismo 2019 m. balandžio 10 d. sprendimą panaikinti ir priimti naują sprendimą.

Pareiškėjo T.K. skundą tenkinti.

Panaikinti atsakovo Aplinkos apsaugos agentūros **2018 m. gegužės 24 d.** galutinę atrankos išvadą dėl uždarnosios akcinės bendrovės „Biodegra“ atliekų tvarkymo veiklos pajėgumo keitimo poveikio aplinkai vertinimo Nr. (28.1)-A4-5005.

Priteisti T.K. iš Aplinkos apsaugos agentūros 2 826,44 Eur (du tūkstančius aštuonis šimtus dvidešimt šešis eurus ir 44 centus) bylinėjimosi išlaidų, patirtų pirmosios ir apeliacinės instancijų teismuose.

Sprendimas neskundžiamas.

Teisėjos

Vaida Urmonaitė-Maculevičienė

Dalia Višinskienė

Virginija Volskienė